

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Negyedik évfolyam. 43. szám. Szerkeszti: Székelyudvarhely, 1906. október 25.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Dr. Keith Ferencz, Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely, Árpád-utca 3. sz., hová az előfizetési pénzek küldendők.
Egyes szám ára 50 fillér. várm. tb. főjegyző.

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

253.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 6427/906. alisp. 489/906. kg.

Tárgy: Zombor szab. kir. város tanácsának az iránti értesítése, hogy a József főherczeg emlékére közadakozásból építendő szobor-alap kezelését Budapest székes főváros tanácsa elvállalta.

Határozat. Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága a 768—1905. szám alatt hozott határozata kapcsán, a József főherczeg emlékére Budapest székes fővárosban felállítandó emlékszoborra, a segítyezési alaptól 200 kettőszáz koronát adni elhatározza.

A vármegye alispánját felhatalmazza, hogy ezen összeget, a határozat jogerőre emelkedése után, Budapest székes főváros tanácsának küldje el.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának, Székelyudvarhelytől, 1906. évi október hó 11-én tartott közgyűléséből.

Székelyudvarhelytől, 1906. évi október hó 16.

Dr. Damokos, alispán.

254.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Sz. 5165/906. alisp. 473/906. kg.

Tárgy: Árvaszéki elnök előterjesztése az utiáltalány felemelése tárgyában.

Határozat. Figyelemmel az árvaszéki elnök több előterjesztésében foglaltakra és különösen arra, hogy ezen vármegye községei árvaügyének helyes ellátása céljából az árvaszéki elnök gyakori helyszíni kiszállása óhajtandó és szükséges, az

árvaszéki elnök utiáltalánya évi 1000 koronára felemeltetik azzal, hogy az 500 korona különbözet fedezhetése céljából m. kir. belügyminiszter urhoz felterjesztés intéztetik, hogy ezen összeget átvállalni s illetve a vármegye részére megállapított összeget 500 koronával felemelni méltóztassék.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1906. évi október hó 11-én tartott rendes közgyűléséből.

A kivonat hitelül:

Szibián György v. kiadó.

255.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Sz. ad. 5283/1906. alisp. 490/1906. kg.

Tárgy: Szarvasmarha, sertés és juhtenyésztésről szóló szabályrendelet.

A törvényhatóság által 8082—905. sz. alatt már elfogadott szabályrendeleten, a földművelésügyi miniszter ur 16720—1906. számú rendelete alapján a következő módosítások eszközöltetnek:

a) a 2. §. első és második kibekezdése helyébe jön:

A vármegye területén közös használatra csakis eredeti magyar fajta, erős testalkatu öröklő hiba nélküli, legalább két évet már eltöltött és tenyésztésre tökéletesen alkalmas tenyészbika használható.

Kisebb községben, a hol csak egy bika artása kötelező, a tehéntulajdonosok kétharmad részének kiváságára, nagyobb községben, a hol több bika tartása kötelező, legalább 50 tehéntulajdonos kérelmére piros, tarka hegyi fajta bikatartása engedélyezhető. A tenyészirány ily értelmű megváltoztatása tárgyában a vármegyei mezőgazdasági bizottság, a gazdasági egyesület és az illetékes állattenyésztési felügyelő véleményénck meghallgatása mellett a törvényhatóság határoz.

b) 3. §. első kibekzdésének helyére jön :

Minden községben legfeljebb 70 tehénre egy bika, 30 koczára egy kan és 50 anyajuhra egy kos tartása állapittatik meg.

Azon községekben, hol ugy a magyar mint a piros-tarka hegyi fajta szarvasmarha tenyésztést üzik, a bikák csak a fajta szerint elkülönített csordákba bocsáthatók és oda is csak ugy, ha a 2 $\frac{1}{2}$ évesnél fiatalabb magyar fajta, illetve másfél évesnél fiatalabb nyugati fajta üszök külön legeltetnek.

c) Az 5. §.-ba felvétetik az, hogy a tenyészapaállat szemlék napja az illetékes állattenyésztési felügyelőséggel is előzetesen közlendő.

d) a 14. §. c) pontja helyébe jön :

Azon apaállat-tulajdonos, ki oly községben, melyben ugy a magyarfajta, mint a piros-tarka hegyi fajta szarvasmarha-tenyésztést üzik, a bikát a fajták szerint nem elkülönített csordába bocsátja, vagy a ki az apaállatot oly csordába bocsátja, melyben 2 $\frac{1}{2}$ évesnél fiatalabb magyarfajta, illetve másfél évesnél fiatalabb nyugati fajta üsző legel.

Jelen határozat a vármegye hivatalos lapjában közzétetik s a közzétételt követő 8 napon kihirdetettnek tekintik, ellene ezen naptól számított 15 napon belül a Földmívelésügyi miniszterhez czimzendő s a vármegye alispánjánál benyújtandó felebbezés adható be.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1906. évi október hó 11-én tartott közgyűléséből.

A kivonat hitelül :

Szibián György, várm. kiadó.

256.

Sz. 6941/906. alisp. 439/906. közgy.

A vármegyei tiszti nyugdíj 1907. évi költségvetési előirányzata.

A vármegyei nyugdíjalapnak a nyugdíjazásra felhasználható kamatjövedelme, a tisztviselő segéd- és kezelő személyzettől levonandó 5% nyugdíjjárulék, tánczdíjak, rendbirság és fegyelmi uton kiszabott büntetést, valamint az 1906. évről maradt hátrálék és másnemű bevételek a nyugdíjazottak jogos nyugdíj illetve ellátási igényeit nem fedezvén előterjesztés tételik, hogy az 1907. évre is névszerinti szavazás útján leendő fenntartása vagyis kivetése iránt.

Egyben bemutatott költségvetési előirányzat 25530 kor., szükséglet 16480 kor. 89 fill. fedezet, 9049 kor. 11 fill. hiánnyal elfogadtatik.

Határozat. A költségvetési előirányzat alapján elhatározza a törvényhatósági közgyűlés névszerinti szavazással a bemutatott költségvetés elfogadása mellett az abban mutatkozó 9049 kor. 11 fillér hiány fedezésére 1.5 (Egy és fél) %-os megyei pótdadónak 1907. évre leendő kivetését, mert az állami adók össze 568 566 kor. 73 fillér és az 1.5 %-os pótdadó 8,528 kor. 49 fill. tesz ki és így a hiány az 1.5 %-os pótdadóval fedezést nyer. A határozat törvényszerű kihirdetés után a Belügyminiszter urhoz jóváhagyás végett felterjesztendő. — Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1906. évi október hó 11-én tartott közgyűléséből.

A kivonat hitelül :

Szibián György, várm. kiadó.

257.

Sz. 3975/906. alisp. 469/906. közgy.

Fazakas Domokos viczinális útfelügyelő kérése illetményeinek felemelése tárgyában.

Határozat. A székelyudvarhelyi kir. állam-építészeti hivatal előterjesztésével egyetértőleg Fazakas Domokos viczinális útfelügyelő javadalmazása, az 1907. évi január hó 1-étől kezdődőleg következőleg állapittatik meg: 1000 egyezer korona évi fizetés, 200 kettőszáz korona lakkér, 20 husz korona iroda-átalány és 320 háromszázhusz korona útiátalány.

Ehhez képest e vármegye 1907—908. évi közuti költségvetés VII—6. rovatánál az eddigi 1140 korona helyett 1540 korona állítandó be.

Ezen fizetés-megállapítás csupán az 1907. évtől birván hatálylyal, nevezett útfelügyelő részére az 1906. évre a közuti költségvetés előirányzat VII. rovatában a viczinális utak segélyezésére fölvetett összeg terhére 200 kettőszáz korona segély állapittatik meg.

Ezen határozat folytán a 28854—904. keresk. miniszteri leirattal jóváhagyott 1903. évi 286 sz. alatt hozott közgyűlési határozat az útfelügyelő javadalmazásának megállapítására vonatkozó részében hatályát veszti.

Ezen határozat közzététel után Kereskedelmiügyi m. kir. miniszter urhoz terjesztetik fel.

Ezen határozat az 1901. évi XX. t.-cz. 33. §. alapján a vármegye hivatalos lapja útján közhírré tételik azzal, hogy az a hivatalos lap megjelenését követő 8 ik napon kihirdetettnek tekintetik, és hogy az ellen az 1901. évi XX. t.-cz. 6. §. értelmében, ezen nyolczadik naptól számított 15 napon belül a m. kir. Keresk. miniszterhez czim-

zett és az idézett t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott 1901. évi 4000 sz. miniszterelnöki utasítás 5. pontja rendelkezéséhez képest a vármegye alispánjánál előterjesztendő felebbezéssel lehet élni.

A határozat egyidejűleg kiadatik a vármegye alispánjának azzal, hogy azt a felebbezési határidő lejárta után az esetleg beadott felebbezésekkel együtt jóváhagyás végett a m. kir. Belügyminiszter urhoz terjessze fel.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyt, 1906. évi október hó 11-én tartott rendes közgyűléséből.

A kivonat hitelül:

Szibián György, várm. kiadó.

258.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Sz. 4542—906. alisp. 446 kgy.

Tárgy: Kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 36186—I. cz.—906. számú leirata, az 1904. évi XIV. t.-cz. alapján foganatosítandó utépítéseknek az 1907—1909. évekre eső részére vonatkozó program megállapítása iránt.

Véghatározat.

Olvastatott m. kir. Kereskedelemügy miniszter urnak folyó évi június hó 1-ről keltezett 36186—I. cz. 1906. számú leirata, melylyel a vármegye közönségét határozat hozatalra hívja fel arra nézve, hogy az 1904. évi XIV. t.-cz. 7. §-a alapján a még kiépítetlen tvhatósági közúti szakaszok az 1907—1909. években kiépítendő részeit kijelölje és a tvh. útalapnak e célra rendelkezésre álló fedezetét kimutassa.

A fennforgó körülmények mérlegelése után a következő:

Véghatározat hozatott.

A vármegye úthálózatából az úthálózati kimutatás szerint jelenleg kiépítetlennek van feltüntetve a felsőboldogfalva—felsőrákosi tvh. közútból 4.937 km. és Sárd-szentdemeteri tvh. közútból 5.100 km. tehát összesen 10.037 km. hosszú útrész, amelyeknek kiépítésére nézve az előző alkotmányos kormányval azon megállapodás jött létre, hogy az előbbinek építése az 1906. évben, utóbbiét 1907. évben fog megkezdetni és 2—2 év alatt tehát 1908. évig befejeztetni.

Ezen útvonalak kész tervei alapján a közigazgatási bejárás még 1905. évben megtartatott. Ehhez képest kimondja a törvényhatósági közgyűlés, hogy a felsőboldogfalva—felsőrákosi tör-

vényhatósági közút kiépítetlen része — amennyiben az építkezés az 1906. évben megkezdhető nem volna, az 1907. évben egész terjedelmében foganatosíttassék, a sárd-szentdemeteri tvh. közút kiépítetlen részének kiépítése pedig az 1908. és 1909. évben vétessék foganatba.

A felsőboldogfalva—felsőrákosi útra nézve megjegyezzük, hogy abból nemcsak az úthálózati kimutatásban feltüntetett 4.937 km. kiépítetlen, mert ilyennek kell tekintenünk az 1904. évben államsegélylyel épült 23—35.0 km. szakaszt is, mivel ezen útszakaszon fedezet hiánya miatt 31 átereszt kiépítése maradt el, csak elégtelen nyílású és egyébként sem megfelelő szivárgó csatornákkal helyettesítettek.

Ezen szivárgók elégtelensége és nem megfelelő volta már eddig is beigazolást nyert. Ugyan is azok legnagyobb része már az első évben csekély vízemésztő képessége folytán eliszapolódott, a csapadék-vizek átbocsájtására pedig valamennyi elégtelennek bizonyult. Ennek következtében már közepes esőzésnél is a csapadék-vizek az útkorona esésével 3—4% bíró oldalárlatokon rohannak alá a legközelebbi kiépített műtárgyig, helyenként 6—800 m. hosszban. Ezen rohanó patakszerű víztömegek az út oldalárlkait vízmósásokká alakították, az útárok rezsüit, helyenként az útkoronát is megszággatták, a rézsük becsuszását idézték elő; a kiépített műtárgyak alatt átfolyó és az oldalárlatok vizeivel felszaporított csapadék-vizek. a nagy esőzések folytán, a medreket annyira alámosták, hogy már is tetemes költséget okozó fenékbiztosítások váltak szükségessé és így ezen útszakasz a hiányzó műtárgyak nélkül kiépítettnek ép oly kevéssé tekinthető, mint u. ezen útvonalnak 41—44 km. szakasza, amely ugyan évek óta készen van, de műtárgyai nincsenek kiépítve.

Tehát a fent már tárgyalt építéssel egyidejűleg ezek is kiépítendőek, valamint pótolandók a 23—35 km. szakaszon a közbiztonsági szempontból nélkülözhetetlen, de ez időszerint csaknem teljesen hiányzó kőrátlatok és kerékvető is.

A vármegye útfenntartási alapjából ezen munkálatok foganatosítására ez időszerint semmiféle fedezetet nem jelölhetünk ki, mivel az 1905/6. évi nagyon leszállított költségelőirányzat szükségletei is csak úgy voltak fedezhetőek, hogy az útfenntartási-alap 1905. évre 25000, az 1906. évre 27000 korona államsegélyben részesült, az 1907, 1908. évi közúti költségelőirányzatban pedig a lehetőségig mérsékelt igények mellett is 123000, illetve 131000 korona államsegélyre lesz szükség, hogy az előirányzott kiadások fedezhetőek legyenek.

Mivel pedig a kiépített törvényhatósági közutakon feles számmal vannak kilométer hosszakra terjedő olyan szakaszok, melyek a közforgalmi igényeknek túl nagy emelkedésük, árvizek által évente többször elborított alacsony fekvésük, a járópálya keskenysége miatt egyáltalán meg nem felelnek, mint p. o.

A székelyudvarhely—parajdi tvh. közut 7—9 km. szak. az u. n. baknyai meredek hágó, a 13 8—16.0 km. szakasz 10—12 % -os emelkedésű rész, a 19—23 km. szakasz számos, igen meredek, ellenesésű rész, a 26—31 km. szakasz hullámos pályája, mely folyton váltakozó ellenesésekkel, bár rövidebb de tulságosan meredek kaptatókkal bir.

A felsőboldogfalva-felsőrákosi tvh. közut 4—7 km. szakasz a patakfalvi és kénosi hágókkal, a 16—17 km. szakasz a nagyhomoród-patak árterébe cső része, melyet 3 helyen is méter magasságra meghágja a homoród árja s azon nagyobb záporok után napokig lehetetlenné tesz minden közlekedést, a 17—21 km. szakaszon az oklándi hágó, melynek egyes részei 12—15 % -ot meghaladó emelkedéssel birnak.

A szentpál—daróczi tvh. közut 3—4 km. szakasz, melyet a homoród patak minden áradása előnt.

Az oláhfalva—zsombori tvh. közut 3—5 km. szakasz, mely helyenként alig 4—5 m. széles utpályával bir és tele van lerobbantásra váró sziklapaddal, a 7—10 km. szakasz Lövéte község előtt és magában a községben, a 14—15 km. szakasz Homoródmásznál szintén 6—10 % -os emelkedésekkel bir.

És mivel a közuti-alap elégtelensége folytán a törvényhatóság kénytelen volt úthálózatából több, jelentékeny forgalmi és közgazdasági fontossággal biró közutat, mint p. o. a kányád—erkedi, gagy—erdőszentgyörgyi, bőződjfalva—etéd—írscói közutat, kihagyni és azok fenntartását is szegény, közterhek alatt roskadozó községekre hárítani, de a mely közutak, ugy forgalmi és közgazdasági fontosságuknál fogva, mint a tulterhelt lakosság szegénysége miatt ezen állapotban meg nem hagyhatók és ismét törvényhatósági kezelésbe lesznek veendőek :

Azon kérelmünket terjesszük ez alkalommal m. kir. Kereskedelemügyi Miniszter úr elé, keresen módot az 1904. évi XIV. t.-cz. keretén belül, esetleg ezen törvény pótlásával, hogy az Udvarhelyvármegye közönsége által a héjasfalva—székelyudvarhelyi h. é. vasut vonal építéséhez törzsrészvények ellenében adott 920,000 korona ne

csak 270,500 korona erejéig, hanem egész összegében, a névértékig beváltassék.

Az ekként folyósítandó 649,500 koronából a törvényhatósági közutak fenn elsorolt hiányai pótolhatók, a forgalmi fontosságuknál fogva az úthálózatba felvendő közutak jókarba helyezhetők lesznek.

Ezen munkálatok az 1906. és 1909. évek építési programjába volnának beosztandók.

Ezen jogos és méltányos kérelmünk indoklására a következőket adjuk elő :

1. Az 1904. évi XIV. t.-cz. indoklásához csatolt II. melléklet tanúsága szerint a legtöbb törvényhatóságtól, melyek e mellett még tetemes államsegélyben is részesülnek, a h. é. vasutak törzsrészvényei teljes összegben beváltatnak, még ott is, ahol ezen vasuti hozzájárulás kedvezőbb anyagi viszonyaik folytán nem volt oly terhes, oly nyomasztó a törvényhatóságra, mint vármegyékben.

Példaként csak Bács-Bodrog, Baranya, Békés, Hajdu, Jász-Nagykun, Szolnok, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Somogy és Tolna vármegyékre, valamint Debreczen és Kecskemét városokra hivatkozunk.

Ellenben vármegyéknek szegény, anyagilag pusztuló lakossága által óriási erőmegfeszítéssel hozott áldozatából még $\frac{1}{3}$ rész visszatérítése sem terveztetett és siralmas állapotban lévő közlekedési ügyünk javítására az 1904. évi XIV. t.-cz. alapján államsegély nyújtása nem czéloztatott csak azért, mert az utfenntartási-alap nyomasztó helyzete, a koronként nyújtott államsegély elégtelensége arra birta a vármegye közönségét, hogy mindazon közutakat, a melyeknek fenntartásáról gondoskodni nem birt, az úthálózatából kihagyja s azok fenntartásának terheit, a különben is tulterhelt, a létért való küzdelemben kimerült, lakosságára hárította. Holott ha ezen utvonalakat továbbra is úthálózatában megtartja, az idézett törvény intézkedése folytán azok kiépítési költségeinek fedezéséről az államnak kell vala gondoskodni.

2. Utfenntartási alapunk oly gyenge, hogy a rendes útfenntartási kiadásokat is csak államsegéllyel képes fedezni és így belátható időn belül soha sem lesz képes a tvh. közutak fenn elsorolt hiányait a maga erejétől elhárítani, már pedig erre közgazdasági okokból égetően szükség van.

3. A törvényhatósági közutak hálózatába fel nem vett, illetve abból kihagyott, de forgalmi szempontból fontos útvonalait, ezen segély nélkül vármegyénk közönsége megfelelő jókarba helyezni soha sem lesz képes, mert

4. A törvényhatóság az útdót már elejétől fogja a maximális 10 %_o-ban állapította meg, az írás minimumot — 6 koronában — mondhatni túl magasán állapította meg és ennek ellenére sem képes jövedelmeiből a fent jelzett célokra a legcsekélyebbet sem fordítani, zárszámadásai pedig nem csak felesleget nem mutatnak, de évek óta hiánnyal zárodnak.

Mindezek alapján újból is kérjük m. kir. Kereskedelemügyi Miniszter urat, hogy az építési program megállapításánál a fent előadottakat figyelembe venni, az építés anyagát kérelmünk szerint kijelölni és törzsrészvényeinket egész összegükben beváltani méltóztatnék.

Készséggel kötelezzük magunkat, hogy törzsrészvények beváltásából rendelkezésünkre jutó összeget kizárólag úthálózatunk kiépítésére és fejlesztésére fogjuk felhasználni és az építés sorrendjére, módzataira nézve utasításait követni fogjuk.

Kérelmünk további indoklásául megenlítettük még azt is, hogy Udvarhelyvármegyének csekély hosszúsága vasutja van s a tervbe vett új vasút építés ezen vármegyét teljesen kikerüli, a mi jó utak kiépítését sürgősen szükségessé teszi, s megenlítettük még azt is, hogy az útalap adósságainak jó része épen a vasúti törzsrészvények átvállalásából származott s már most, ha törzsrészvények egész összegükben beváltak, ezen adósság is fedezetet nyerhet s az ekként felszabadulandó összeg a rendes kiadások fedezésére lehetne fordítani.

Együttal kimondjuk, hogy helyzetünk feltárása és kérelmünk támogatása végett a vármegye alispánjából, tisztii főügyészéből és a kir. főmérnökből álló küldöttséget küldünk m. kir. Miniszter urhoz, melynek vezetésére a vármegye főispánját felkérjük s a vármegyében választott országgyűlési képviselőket is a küldöttségben való részvételre felkérhetek.

Ezen közérdekű véghatározat a hivatalos lap után meghirdetendő és a közzétételt követő 8-ik naptól számított 15 nap alatt Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter urhoz megfélebbezhető.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1906. évi október hó 11-én tartott rendes közgyűléséből.

Ezen másolat az eredetivel összhangzó igazolja.

Székelyudvarhely, 1906. év okt. hó 20-án.

Szibián György, várm. irodafőnök.

259.

Sz. 4643—906. alisp. 494—906. közgy.

M. kir. Belügyminiszter 63.107. sz. rendelete :
A gazdasági munkás és cseléd lakások egészségi viszonyának javítása tárgyában.

Határozat. Udvarhelyvármegye szabályrendelete a gazdasági munkások és cselédek lakásairól.

1. §. Minden földbirtokos (bérlő) köteles minden családos és állandó jellegű alkalmazással bíró cselédje és hason minőségű alkalmazottja részére, amennyiben ezeknek a felfogadásánál lakás biztosított, egy szobából, megfelelő konyhából és az élelmi szerek eltartására szolgáló, a szobától elkülönített kamara helyiségből álló egészséges lakást szolgáltatni. A konyha két család részére lehet közös is.

Az, hogy az előirt lakásadás kötelezettsége mikor terheli a birtokost és mikor a bérlőt, a közöttük fent álló bérleti szerződés szerint bírálendő el.

Ha a haszonbérleti szerződés e részben nem intézkednék, a lakásadás kötelezettsége a haszonbérlet terheli.

2. §. Az újonnan épülő cselédházaknál a lakószobáknak a kályha (kemence) által elfoglalt tér leszámításával, legalább 48 köbméter légűrt kell tartalmazniok. A szobák magassága legalább 2.80 méter legyen.

Az ablakok és ajtók méreteire nézve a vármegyei építkezési szabályrendelet rendelkezései megfelelően alkalmazandók.

Oly munkás részére, kinek számos tagból álló családjá van, az 1. §-ban előírtnál nagyobb lakás bocsátandó rendelkezésére, tekintet nélkül arra, hogy ezen tagok szintén ugyanazon gazdánál alkalmazásban vannak vagy nincsenek, hogy így a zsufoltság elkerülhető legyen.

3. §. Zsufoltnak tekintetik minden olyan helyiség, a mely nem oly űrtartalmu, hogy egy felnőtt lakó számára 10 köbm. légtér és 4 nm. felület, minden serdületlen részére pedig 6 köbm. légtér és 2 nm. felület jusson.

4. §. Minden cseléd-lakásul szolgáló ház megfelelő tűzbiztos kéménnyel látandó el.

5. §. A birtokos (bérlő) köteles gondoskodni, hogy minden gazdasági telep tisztántartott, emberi élvezetre alkalmas vizü kutakkal legyen ellátva, vagy ha a talaj minősége miatt ott emberi élvezetre alkalmas vizet kapni nem lehetne, s ezen hiányt valamely közelben található folyó vize sem pótolhatná, a gazda köteles gondoskodni, hogy a telepre mindennap tiszta edényben vagy tartály-

ban, az emberi élvezetre alkalmas friss ivóvíz szállíttassék. A pcczegödör, trágya és személerakódó helyek az épület falaktól legalább 2 méter, a kutaktól pedig legalább 10 méter távolságban létesítendő.

6. §. Minden olyan gazdasági telepen, mely a községtől, hova tartozik, 3 kilomaternél távolabb esik és a melyen 50-nél több lélek van, a tulajdonos (bérő) tartozik egy ragályozó betegültek elkülönítésére szolgáló berendezett helyiséget tartani s melyben az ily beteg mindaddig tartandó, míg a kórházba nem szállítható.

A ragályos kóroknak a községi előjáróshoz és hatósághoz történő bejelentésére, az 1876. évi XIV. t.-cz. 80. §-ában felsorolt egyéneknek kívül a gazdaságnak azon közge is köteleztetik, ki ott a felügyelettel van megbizva.

7. §. A birtokos (bérő) köteles arról gondoskodni, hogy a cselédlakások körül a csapadékok vizeknek kellő lefolyása legyen.

8. §. A cseléd-lakás adására köteleztettek, ha ezen szabályrendelet 1., 2., 3. és 4. §-ában körülírt kellékekkel nem bíró épületeket cselédlakásul használnak, kihágást követnek el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

9. §. Azon birtokos (bérő), ki ezen szabályrendelet 5. és 6. §. első pontja, továbbá a 7. §. rendelkezéseit megszegi, kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

10. §. Azon gazdasági felügyelő, ki a 6. §. második bekezdésében említett bejelentést elmulasztja, 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

11. §. Ezen kihágások felett első fokon Székelyudvarhely r. t. városban a rendőrkapitány, a községekben a főszolgabírák, másodfokon a vármegye alispánja, harmadfokon a m. kir. belügyminiszter bíraskodik.

12. §. Ezen szabályrendelet 1. §-ában foglalt rendelkezés, az életbe léptetéstől számított 1 év alatt végrehajtandó.

A már meglévő cseléd-lakások, ha e szabályrendeletben megállapított egyéb kellékeknek nem mindenben felelnek meg, legfeljebb 10 év alatt fokozatosan átalakítandók. fentmaradván e mellett az egészségügyi hatóságnak az 1876. évi XIV. t.-cz. 11. §-ában körülírt rendelkezési joga.

13. §. Jelen szabályrendelet a felsőbb jóváhagyás kihirdetését követő 30-ik napon lép életbe, végrehajtásával a vármegye alispánja bizatik meg.

Jelen szabályrendelet ellen a kihirdetéstől számított 30 nap alatt m. kir. Belügyminiszterhez intézett felelkezésnek van helye.

Tárgyaltatt és elfogadtattott, Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhely, 1906. október hó 11-én megtartott rendes őszi közgyűlése alkalmával.

Dr. Damokos, alispán.

260.

Sz. 5546—906. alisp. 460—906. közgy.

Előterjesztetik: Felsőfálva község és a Parajd község központtal egy szolgabírói járás és járásbíróóság létesítése tárgyában.

Határozat. A bemutatott kéreásban foglaltak méltányos figyelembe vételével, az udvarhelyi főszolgabírói járásban Parajd székhellyel egy szolgabíró kirendeltség szerveztetik, melyhez Parajd, Alsófálva, Felsőfálva, Atyha és Korond községek tartoznak. Ehhez képest kimondatik, hogy a székelyudvarhelyi főszolgabírói hivatalnál rendszerített kétszolgabíró közül az egyik szolgabíró ezen kirendeltség vezetésére kirendeltetik. S ezen két szolgabíró közül az egyik e vármegye alispánjának és a főszolgabírónak meghallgatása után a megye főispánja által lesz kirendelve. A kirendeltséghez továbbá az 1904. évi X. t.-cz.-ben meghatározott illetményekkel egy irnoki és egy szolgál állás rendszeresítetik. Egyben Belügyminiszter ur felkérötik, hogy a kirendelendő szolgabíró útiatalánya címén 400 kor. irodai laktér címén 400 kor., irodai általánya címén 400 kor. továbbá egy kirendeltségi járási irnok részére 1400 kor. törzsfizetés, 360 kor. laktér, végül a kirendeltségi szolgál részére 600 kor. törzsfizetés, 160 kor. laktér és 100 kor. ruhaátalány, összesen 3820 kor. összeget évi kiadásként tárczája terhére elvállalni és a vármegye részére 'állami pótvavadalmazásként kiutalni sziveskedjék.

Fenti határozat alapján alkottatik a következő szabályrendelet.

Szabályrendelet

a Parajd községben szervezett szolgabírói kirendeltségről.

1. §. Az udvarhelyi járásban Parajd székhellyel egy szolgabírói kirendeltség szerveztetik, melynek hatásköre Parajd, Alsófálva, Felsőfálva, Atyha és Korond községekre terjed ki.

2. §. Ezen szolgabírói kirendeltség személyzete áll egy szolgabíró, egy irnok és egy hivatalszolgából.

3. §. A szolgabírói kirendeltség közvetlenül a kirendelt szolgabírónak, közvetve pedig az udvarhelyi járási főszolgabírónak van alárendelve.

4. §. A kirendelt szolgabíró hatásköre a következő:

1. Kihágási ügyekben önállóan bíraskodik s ezekből kifolyólag a csendőrség és községi előljáróság tagjaihoz felhívásokat és rendeleteket bocsájthat ki.

2. A társhatóságok megkereséseit elintézi.

3. A bünyügyi nyomozatokat végzi.

4. A főszolgabíró vagy a közvetlenül hozzá érkező felsőbb hatósági rendeleteket teljesíti, s az elintézésről jelentést tesz.

5. A főszolgabírótól rövid uton vett felhívásokra rövid uton jelentést tesz.

6. Társhatóságok megkeresésére vagy felsőbb hatóságai rendeletére tanukihallgatást, vagy helyszíni szemlét foganatosít, a hatósági közegektől az esküt beveszi.

7. A hozzá benyújtott panaszokat felveszi és a szóbeli panaszokat jegyzőkönyvbe veszi, azokat azonban, a menyinyiben nem kihágási ügyekre vonatkoznak, a főszolgabíróhoz kell felterjeszteni s csak a tőle nyert különös felhatalmazás alapján intézheti el.

8. A járási községekben felügyel a közrend, közcsend, személy és vagyonbiztonságra, s az ezeket fenyegető veszélyek elhárítására a szükséges intézkedéseket sürgős esetekben megteszi s intézkedéseit a főszolgabírónak jóváhagyás végett bejelentí, ha azonban a sürgősség esete fenn nem forog, eljárása mikéntjére a főszolgabírótól kér utasítást s ehhez szigoruan alkalmazkodni tartozik.

9. Járvány és ragályok esetén a körorvossal a helyszínére kiszáll, a szükséges óvintézkedéseket megteszi és a főszolgabírónak jelentést tesz.

10. Ugyanezen eljárást követi akkor is, ha bármiféle állati betegség járványosan vagy ragályozóan lép fel a kirendeltsége területéhez tartozó községekben.

11. Nagyobb mérvű tűzvész, vagy elemi csapások esetén a helyszínére kiszáll, a tűzvész okait kipuhatolja s ezekről a főszolgabírónak jelentést tesz; vezeti az oltást és mentési munkálatokat.

12. Felügyel kirendeltsége területén a közutakra, s a tapasztalt hiányokról a főszolgabírónak jelentést tesz.

13. Felügyel a kirendeltsége területén a községi közigazgatás minden ágára, ellenőrzi és felügyeli a közbirtokosságok működését, s tapasztalatairól évnegyedenként legalább egyszer, a főszolgabíró kívánatára pedig bármikor jelentést tenni köteles.

14. Kirendeltsége községeiben a községi elől-

járók működését bármikor megvizsgálhatja és tapasztalatairól jelentését megteszi. Joga van azonban az alárendelt községi előljáróságoknak közvetlenül rendeleteket kiadni és tőlük jelentéseket bekíválni.

15. A vármegyei árvaszéknek vidéki végrehajtó közege lévén, köteles az árvaszéknek a törvény és fennálló rendeletek értelmében kiadott határozatait és rendeleteit végrehajtani, illetve azoknak a községi előljárók előtt érvényt szerezni.

16. Saját hatáskörében pedig köteles:

a) felügyelni arra, hogy a közgyámok a községbeli gyámoltakat és gondnokoltakat pontosan nyilvántartsák és arról, ugy a gyámügyi törvény 171. §-a szerint a községi hatáskörbe utalt árvaügyek állapotáról az árvaszéknek a főszolgabíró közvetítésével évnegyedenként jelentést tesz;

b) a községi magángyámoltakat, valamint a gondnokokat és a községi előljárókat az árvaügy minden ágazatában ellenőrzi, az azok által vagy azok ellen bárki által gyámoltak és gondnokoltak érdekében nála bejelentett eset vagy panasz tárgyában a főszolgabíró útján az árvaszéknek jelentést tesz és a vett utasításhoz képest vizsgálatot teljesít, vagy a szükséges intézkedéseket megteszi.

17. A kirendeltsége területén teljesíti az adóvégrehajtásokat.

18. A kirendelt szolgabíró által teljesített községi vizsgálatok mellett a főszolgabíró kötelességében álló községi vizsgálatok is teljesítendőek.

19. A kirendelt szolgabíró oly természetű ügyeket, melyeknél valamely szakelőadó, járásorvos, vagy járási állatorvos közreműködése szükséges, vagy a melyek elintézése végett a számvevői segéd szolgálat veendő igénybe, önállóan el nem intézheti, hanem ezeket köteles elintézés végett a főszolgabíróhoz rövid uton azonnal felterjeszteni.

20. A kirendelt szolgabíró sem a társhatóságok, sem felettes hatóságaihoz kezdeményező megkeresések vagy jelentések nem tehet, hanem ha ilyennek szükségét fennforogni látja, a főszolgabíróhoz tesz indokolt jelentést.

21. Rendbirságlási és fegyelmi joga nem lévén, mikor ennek szüksége fennforog, szintén a főszolgabíróhoz tesz jelentést.

A szolgabírói kirendeltségnek külön pecsétje van a főszolgabírói járás és kirendeltség megjelölésével, tehát »Az udvarhelyi járási szolgabíróság parajdi kirendeltsége.«

5. §. A kirendeltségi szolgabíróság irnoka a szolgabíró közvetlen felügyelete mellett végzi az

összes kiadói és irattári kezelést a 25000—902. B. M. körrendeletben előírt módon.

6. §. A kirendeltségi szolgáló, a szolgabíró rendeleteit mindenben teljesíteni tartozik.

7. §. Jelen szabályrendelet belügyminiszteri jóváhagyás után 30 nappal életbe lép.

Ezen véghatározat valamint szabályrendelet, az 1901. évi XX. t.-cz. 35. §. értelmében a hivatalos lap útján közhírré tételükkel azzal, hogy ezen véghatározat ellen annak kihirdetésétől számított 15 napon belül a m. k.r. Belügyminiszter urhoz a vármegye alispánjánál benyújtandó felelőszóval lehet élni.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1906. évi október hó 11-én tartott közgyűléséből.

Székelyudvarhelyen, 1906. okt. hó 17-én.

Dr. Damokos, alispán.

261.

Sz. 6041—906. alisp. 493—906. közgy.

Kereskedelemügyi Miniszter ur 49928—906. VII. számú rendelete az 1884. évi XVII. t.-cz. 11. §-ában foglalt rendelkezésnek megfelelően a törvény 10. §. a., b., c., e., és f. pontja szerint engedély alá eső iparok tárgyában szabályrendeletek alkotása iránt.

Határozat.

A rendelet értelmében I. A fogadó, vendéglő, korcsma, sörház, pálinka mérés, kávéház és kávémérési iparokról alkotott szabályrendelet, a következő szövegben elfogadtatik.

Szabályrendelet

a fogadó, vendéglő, korcsma, sörház, pálinka mérés, kávéház és kávémérési iparokról.

A) Általános rész.

1. §. Fogadó, vendéglő, korcsma, sörház, pálinka mérés, kávéház vagy kávémérési üzlet nyithatására engedélyt nem nyerhet az:

a) ki nyereségvágyból elkövetett büntetést, vagy vétségért büntetve volt,

b) a ki bordély házat tart.

2. §. A vendégek szolgálatára kifogástalan előéletű egyének alkalmazandók.

3. §. Ezen üzletek rendőrhatalósági és orvosrendőri felügyeletét és ellenőrzését a 74.543—899. B. M. rendelet szabályozza.

B) Fogadók.

4. §. A ki fogadót tart, köteles minden szobában a szobáért fizetendő árt feltüntető és

hatóságilag láttamozott árszabályt kifüggesztve tartani.

Ezek az árak maximum gyanánt tekintendők, ezeknél többet felszámítani nem szabad.

5. §. A fogadós köteles gondoskodni arról, hogy helyiségei tiszták és egészségesek legyenek, gondoskodik továbbá arról, hogy cselédjei előzékenyek legyenek és egyáltalán a fennálló rendőri szabályok pontosan megtartassanak.

6. §. A fogadós gondoskodni köteles arról, hogy a vendégszobák jó zárral láttassanak el.

7. §. Fogadósok kötelesek az átutazó idegnek számára azok nevét, állását és lakhelyét feltüntetni és hatóságilag láttamozott vendégkönyvet tartani, a megszállt idegent ezen könyv rovatainak kitöltésére haladéktalanul felszólítani s a mennyiben az idegen ezen felhívásnak egy óra alatt eleget nem tenne, erről a hatóságot értesíteni.

8. §. A fogadók éjjeli 10 óráig nyitva tartathatók; ugyanezen időig azokban a zenélés is megvan engedve.

C)

9. §. Vendéglők, korcsmák, sörházak és pálinka méréseknek bizonyos utcák és közteterekről való kizárása, ezeknek a közhatóságok elhelyezésére szolgáló épületektől való kötelező távolsága, a zárórak, valamint pálinka méréseknél a megnyitás időpontja tárgyában a m. kir. Belügyminiszternek 24438—895. B. M. szám alatt kiadott rendelete alapján elkészített külön szabályrendelet intézkedik.

D) Kávéház.

10. §. Kávéháznak azon üzlet tekintetik: a) a melyben kávé, tea, csokoládé, hűsítő italok és az ezekhez szükséges nedvek, fagyalt, ezekkel fogasztani szokott sütemények állandóan kaphatók s ezeken kívül szeszes italok kismértékben való árusításán kívül, szeszes italoknak álló és ülő vendégek részére való poharanként kiszolgálása s kivételes esetekben palack bornak és palack sörnek kimérése is gyakoroltatik.

b) a melyben legalább tekeasztal állandóan a közönség rendelkezésére áll.

11. §. Kávéházak nem nyithatók templomok, iskolák, kórházak és oly középületek szomszédságában, melyeknek kellő használata ez üzletek zaja által akadályoztatnák.

12. §. Kávéházak éjjel 12 óráig nyitva tartathatók. Ezekben a zenélés éjjeli 12 óráig szabad.

E) Kávémérés.

13. §. Kávémérésnek az az üzlet tekintetik, a melyben kávé, tej, tea, csokoládé, cacao és ezekhez való sütemények kaphatók.

Kávémérések nem nyithatók templomok, iskolák, kórházak és oly középületek szomszédságában, melyeknek kellő használata az üzletek zaja által akadályoztatnék.

14. §. Kávémérésekben tekeasztalok felállítása, kártyázás és minden egyéb játék tilos.

15. §. Kávémérés este 9 órakor bezárandó és reggeli 5 óra előtt ki nem nyitható.

Ezen idő alatt kávémérő vendéget még zárt ajtó mögött sem szolgálhat ki.

F) Büntető határozatok.

16. §. Fogadók, vendéglők, kávéházak, kávémérések, sörházak és pálinka mérésekben a 78543—809. B. Miniszteri rendeletnek, a közérkölcösség, köztisztaság követelményeibe ütköző cselekmények megtorlása, valamint a kinyitási és zárórák be nem tartása esetén alkalmazandó büntetések, hatóságok és eljárás tárgyában intézkedő rendelkezései nyerne alkalmazást.

17. §. Az a fogadós, ki helyiségeiben árszabályt kifüggesztve nem tart, vagy ezen árszabályt megszegi, az 1884. XVII. t.-cz. 156. §. b. pontja értelmében, az iparhatóság által 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

18. §. Az a kávémérő, ki üzletében tekeasztalt tart vagy ott kártyázást, vagy egyéb játékot megenged, az iparhatóság által 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

19. §. Azon fogadós, ki jelen szabályrendelet 7. §-ában irt kötelességét megszegi, az 1879. évi XI. t.-cz. 73. §-a értelmében büntetendő.

G) Zárhatózatok.

20. §. A jelenleg már fennálló fogadók, vendéglők, korcsmák, sörházak, pálinka mérések, kávéházak és kávémérések tulajdonosai, üzletük gyakorlásánál a jelen szabályrendelet határozmányait szintén megtartani kötelesek, azonban a kávéházak és kávémérések tulajdonosainak a helyiségek elhelyezése tekintetében szerzett jogait nem érinti.

21. §. Jelen szabályrendelet hatálya és érvénye Székelyudvarhely rendezett tanácsu városra ki nem terjed.

22. §. Ezen szabályrendelet a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyását követő 30 nap múlva lép érvénybe.

II. A zsiabáruskodásról alkotott szabályrendelet a következő szövegben elfogadtatik.

Udvarhelyvármegye törvényhatóságának a zsiabáruskodásról alkotott szabályrendelete.

1. §. Zsiabáruskodás gyakorlására nem nyer-

het engedélyt oly egyén, ki nyereség vágyból elkövetett büntettért vagy vétségért büntetve volt.

Ily egyén zsiabarus üzletben segédnek nem alkalmazható.

2. §. Ily üzlet nyitására a vármegye minden községében csak egy engedély adható ki.

3. §. Zsiabarus üzlet Szentegyházás és Kápolnásfaluban, valamint Bethlenfalván és Székelykeresztur községekben a héjjasfalva—csikgyimesi állami közut, Homoród-Oklándon a felsőboldogfalvi—felső-rákos—vargyasi törvényhatósági közut, Parajdon a székelyudvarhelyi—parajdi törvényhatósági közut s végül Zetelakán a fenyéd—zetelaki—gyergyói törvényhatósági közut mentén nem nyitható.

4. §. A zsiabarus üzlete állandóan a rendőrhatalóság ellenőrzése és vizsgálata alatt áll.

5. §. Ha az eladó személye, vagy az eladásra kínált tárgy ellen gyanuok forog fenn, a zsiabarus erről az illető rendőrhatalóságot azonnal értesíteni tartozik.

6. §. Az a zsiabarus, ki az 1. §. 2. pontja és az 5. §. intézkedése ellen vét, az iparhatóság által 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

7. §. Azok, a kik zsiabarus üzletet jelen szabályrendelet életbe lépte előtti időben nyitottak, üzletük gyakorlásánál jelen szabályrendelet határozatait szintén megtartani kötelesek.

8. §. Jelen szabályrendelet hatálya és érvénye Székelyudvarhely r. t. városra ki nem terjed.

9. §. Jelen szabályrendelet a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyását követő 30 nap múlva lép érvénybe.

III. A foglalkozást közvetítő és cselédszerző üzletekről alkotott szabályrendelet, a következő szövegben elfogadtatik :

Szabályrendelet, a foglalkozást közvetítő, cselédszerző üzletekről.

1. §. Foglalkozást közvetítő, vagy cselédszerző ipar gyakorolhatására nem nyerhet engedélyt oly egyén, ki a hatóság előtt mint erkölcselen életü ismeretes.

2. §. Foglalkozást közvetítő vagy cselédszerző üzlet nyitására Székelykeresztur, Homoród-Oklánd és Parajd községek területén 1—1 engedély adhatik ki.

3. §. Foglalkozást közvetítő, vagy cselédszerző üzlet tulajdonosa tartozik készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban, az üzlet megkezdése előtt 500 korona biztosítékot letétkép a

m. kir. adóhivatalnál elhelyezni s ennek megtörténte előtt az iparendedély ki nem adható.

4. §. Az üzleti helyiségben hatóságilag megállapítottársabály tartandó kifüggesztve. A jelentkezés alkalmával bárminemű díjat szedni tilos.

Az árszabály szerint megállapított díj a tetteleges szolgálatba lépéstől számítandó 8 nap után esedékes.

A szedhető díjak a következőkben állapítanak meg:

a) cselédektől, ide nem értve a szakácsok és szakácsnöket, urasági inasokat és kocsisokat, 1 korona;

b) szakács, szakácsnő, urasági inas és kocsioktól 2 korona;

c) iparos segédektől 3 korona;

d) iparosok, gazdatisztek, ispánok és más hasonállású egyénektől 6 korona.

Az ezen árszabályban meghatározott díjaknál többet felszámítani tilos.

A közvetítési díj mindig csak attól követelhető, ki a közvetítést igénybe vette. Ha ezt mindketten, munkaadó és szolgálatkereső kérték, úgy a fent megállapított díjakat fele-fele részben hordozzák.

5. §. Foglalkozást közvetítő, vagy cselédszerzőnek tilos saját lakásán, üzlet helyiségében, vagy általa bérben tartott lakáson, az elszerzendő személynek bár ideiglenesen is lakást adni.

6. §. Azon cselédszerző, ki tudva rossz, hasznavehetetlen, vagy megbízhatlan cselédet ajánl szolgálatba, az 1876. évi XIII. t.-cz. 113. §-ában irt joghátrányon kívül, az ilyen cseléd helyett újabb közvetítési díj nélkül új cselédet szerezni köteles.

7. §. Az üzlettulajdonosnak rendes könyvet kell vezetnie, e könyv alakja, beosztása és tartalma a következő:

A foglalkozást kereső		Cseléd vagy munka könyvek, vagy egyéb okmányokat kiállító hatóság.	Mely napon jelentkezett a foglalkozást kereső	A gazdának kihez szegődött		A beszedtetés napja	A közvetítésért illetve cselédszerzésért beszedett díjak
neve	cseléd vagy munkakönyvének száma			neve	lakása		

8. §. Az üzlet, valamint az üzleti könyvek a rendőrhatalóság által bármikor megvizsgálhatók.

9. §. Cselédet cselédkönyv nélkül, iparossegédet vagy gyári munkást munkakönyv nélkül

és egyáltalán foglalkozást kereső egyéneket, kellő igazoló okmányok nélkül beszedtetni tilos.

10. §. Az üzlet tulajdonos a nála jelentkező egyén erkölcsi viseletéről tudomást szerezni és erről a felfogadót híven értesíteni tartozik.

11. §. A már beszedgött egyént máschoz szerződteni, vagy más helyre csábítani, vagy elbocsátás nélkül távozottnak helyet szerezni tilos.

12. §. Az üzlettulajdonos azonban az előző §-ban irt eset kivételével, köteles minden nála jelentkező és magát kellően igazolni tudó egyének, személyválogatás nélkül helyet közvetíteni.

13. §. Az üzlettulajdonos tartozik üzleti helyiségeit tisztán tartani.

14. §. Az a foglalkozást közvetítő, vagy cselédszerző, ki a jelen szabályrendelet 4., 5., 7., 8., 9., 10., 11., 12. §§-ában foglalt rendőri tilalmakat, illetve rendelkezéseket megszegi, kihágást követ el és a mennyiben a kihágás nem valamely törvény alapján büntetendő, jelen szabályrendelet alapján, az 5-ik §-ba ütköző kihágás esetén a rendőrhatalóság, a többi §§-aiba ütköző kihágás esetén pedig az iparhatalóság által 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

15. §. Jelen szabályrendelet hatálya és érvénye Székelyudvarhely r. t. városra ki nem terjed.

16. §. Jelen szabályrendelet a kereskedelemügyi miniszter ur jóváhagyását követő kihirdetés után 30 nap múlva lép életbe.

IV. A rendes járatú időhöz kötött személyszállítási vagy társaskocsi iparról alkotott szabályrendelet, a következő szövegben elfogadjatik.

Szabályrendelet, a rendes járatú időhöz kötött személyszállítási, vagyis társaskocsi iparról.

1. §. Társaskocsi tartására nem nyerhet engedélyt az, ki a hatalóság előtt mint erkölcsstelen életű ösmeretes.

Az engedély meghatározott számú kocsik tartására szól.

Minden engedélyezett kocsi után 20 korona engedély díj fizetendő a község pénztárába.

2. §. A társas-kocsi a rendőrhatalóságtól nyert számmal könnyen olvashatólag, feltűnő helyen látandó el.

3. §. A társaskocsiknak csakis a rendőrhatalóságilag kijelölt állomásokon szabad állani.

4. §. Azon társas kocsiknak, melyek valamely állomás mint pl. Székelyudvarhely, Homoród-fürdő vagy Parajd és Korond között közlekednek, minden érkező vonathoz a közönség rendelkezésére kell állaniok s a fürdőről oly időben kell elindulniok, hogy a vonat elindulása előtt legalább 15 percczel az állomásra beérkezzenek,

azon társaskocsiknak, melyek valamely fürdő vagy kiránduló hely és a község közti forgalom lebonyolítására hivatvák, junius, julius és augusztus havában reggeli 6 órától, éjjeli 11 óráig kell a község rendelkezésére állaniok s végül az egész évi forgalom lebonyolítására szánt társas kocsik márczius 1-től október 31-ig reggeli 6 órától éjjeli 11 óráig, november 1-től február végéig reggeli 7 órától este 9 óráig kell az előirt járatokat teljesíteniök.

Ezen előirt járati idő indokolt esetekben a szolgabíróság engedélyével megváltoztatható.

5. §. A vasuti személyszállító vonatok és a község belterülete közt közlekedő társaskocsik közlekedési idejét és a sorrendjét a szolgabíróság állapítja meg időről-időre.

6. §. Az állomás helyéről a jelen szabályrendelet, vagy a rendőrhatóság által megállapított időben a társaskocsit meg kell indítani még az esetben is, ha a kocsin senki sem foglalt volna helyet.

7. §. A megindított társas-kocsi utközben csak akkor állhat meg, ha valaki ki vagy leszállásra jelentkezett.

8. §. A társas kocsinak csakis azon az utvonalon szabad közlekedni, a melyre engedélye szól.

Ez az utvonal a kocsi mindkét oldalán könnyen olvasható betűkkel kirandó.

9. §. Társas kocsin kocsis csakis legalább 16 éves egészséges, éptestű férfi egyén lehet.

A mennyiben pedig társas kocsi gyanánt gépkocsi (automobil) alkalmaztatik, ezt csak vizsgázott gépész vezetheti, kinek bizonyítványa a hatóság által felülvizsgálatott.

10. §. A tulajdonos gondoskodni tartozik arról, hogy a kocsi és szerszám rendes külalaku, jó karban tartott és tiszta legyen.

Lovak által vont társaskocsinál rossz lovakat használni tilos.

Gépkocsinál úgy a kocsi általában, mint annak minden része teljesen jó és használható karban levő kell, hogy legyen s a kevésbé használható, valamint az olyan kocsi, mely a személybiztonságra csak a legcsekélyebb mérvben is veszélyesnek látszik, a hatóság által a személyszállítástól eltiltható.

11. §. A társaskocsiban ragályos beteget szállítani tilos.

Ep úgy nem szabad tisztességtelenül öltözött, vagy részeg embereket felvenni.

12. §. Társaskocsi tartására engedélyt csak a járási főszolgabíró adhat.

Az engedély kiadásával egyidejűleg megállapítja a tulajdonos által szedhető díjakat s az így általa megállapított és láttamozott díjszabásnak minden társaskocsiban könnyen hozzá férhető helyen kifüggesztve kell lennie.

13. §. Az a kocsi tulajdonos, a ki a 2. §. ellen vét, vagy a ki nem a számára kijelölt helyen állomásoz, vagy a ki az 5., 6., 7., 8., 9., 10., 12. §., vagy a 11. §. 2-ik bekez. rendelkezéseit megszegi, a rendőrhatóság által 100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

14. §. Az a bérkocsis, kocsitulajdonos vagy gépész, ki a 11. §. 1. pontjának intézkedése ellen vét, az 1879. évi XL. t.-cz. 100. §. értelmében, a rendőrhatóság által tizenöt napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

15. §. Az a kocsitulajdonos, a ki a hatóságilag megállapított árszabálytól eltérőleg magasabb díjakat szed, az 1884. évi XVII. t.-cz. 156. §. b) pontja értelmében, a rendőrhatóság által 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

16. §. Azok, kik ezen szabályrendelet életbe léptekor már társaskocsikat tartanak, üzletük gyakorlásánál jelen szabályrendelet határozmányait szintén megtartani kötelesek.

17. §. Jelen szabályrendelet hatálya és érvénye Székelyudvarhely rend. t. városra ki nem terjed.

18. §. Jelen szabályrendelet a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyását követő kihirdetés után, 30 nap mulva lép érvénybe.

V. A bérkocsi iparról alkotott szabályrendelet a következő szövegben elfogadtatik.

Szabályrendelet a bérkocsi iparról.

1. §. A bérkocsi iparra nem nyerhet engedélyt az, ki a hatóság előtt, mint erkölcstelen életű ismeretes. Valamely községben az engedélyezhető bérkocsik számát a járási főszolgabíró állapítja meg.

Ugyan ő adja ki az engedélyeket s minden egyes engedélyezésről az illető község előljáróságát azzal értesíti, hogy az engedélyes közigazgatási végrehajtás után behajtható 10 korona engedély díjat köteles az engedély kiadásától számított 8 nap alatt a község pénztárába befizetni.

2. §. Minden bérkocsit a rendőrhatóságtól nyert számmal, a kocsi lámpáján és hátulján kell ellátni.

3. §. A bérkocsinak csakis rendőrhatóságilag kijelölt állomáson szabad állomásozni.

Azon rendre nézve, melyben az ugyanazon állomáson levő kocsik egymásután sorakoznak, az állomás térre érkezés elsőbbsége határoz. Az állomás térről eltávozott bérkocsi helyére az utánna következő áll, a visszaérkező pedig az utolsó helyet foglalja el.

A sorakozás ezen rendjének megzavarása tilos.

A vendég vagy megrendelő a sorban álló bérkocsik bármelyikét választhatja.

4. §. A bérkocsiknak a községi előljáróságok rendeletére, egymás utáni sorrendben a vasuti állomásokon a vonatok érkezésekor meg kell jelenniök. S ha valamelyik a megjelenésben akadályozva lenne, helyettesítéséről gondoskodni köteles.

Ezenkívül éjjeli szolgálatra a községi előljáróság kijelölése szerint, egy bérkocsi egész éjén át saját lakhelyén készenlétben állani köteles.

Ezen kötelesség akép osztandó meg kocsiszám szerinti sorrendben a bérkocsi tulajdonosok

közt, hogy abban mindenki egyformán vegyen részt és senki tul ne terheltessek.

5. §. Az egyes községekben az engedélyezhető bérkocsik számát, a községi előljáróság meghallgatásával a járási főszolgabíró állapítja meg.

6. §. Ugyancsak a járási főszolgabíró a helyi viszonyok tekintetbe vételével és a községi előljáróság javaslata alapján állapítja meg a község belterületén és azok közelében fekvő vasuti állomások, valamint gyakrabban látogatott helyekhez a viteldijakat, míg a község területén kívül megszabandó fekvő helyekhez a viteldij megállapítása szabad egyezkedés tárgyát képezi.

A viteldijáról kiállított és aláírt viteldij táblázatot, minden bérkocsis kocsijában látható helyen kifüggeszteni köteles.

Az így megállapított viteldijak nem személyenként, hanem kocsi után értendők s egy kocsiiban annyian foglalhatnak helyet, a hány ülő hely van abban.

A megállapítottnál magasabb díjat követelni nem szabad.

7. §. A bérkocsi tulajdonos csak oly férfi egyént alkalmazhat kocsisnak, ki 16 évét betöltötte, józan életű, undort gerjesztő testi hibától mentes, a hajtásban gyakorolt.

Minden kocsisnak az 1884. évi XVII. t.-cz. 99. §. által előírt munkakönyvén kívül, még a községi előljáróság által kiállítandó hajtási igazolvánnyal is kell bírnia.

Hajtási igazolványt csak az kaphat, ki a rendőrhatalóság előtt a hajtásról kielégítő vizsgát tett.

Ezen igazolvány a bérkocsi tulajdonos nevében, a bérkocsi számán kívül, a kocsis nevét, személyleírását, illetőségi helyének megnevezését tartalmazza s csak az ezen §-ban megállapított köteleknek megfelelő egyén részére állítható ki.

8. §. A jogosítványt a kocsis a szolgálatba lépés napján a bérkocsi tulajdonostól átveszi, szolgálat közben magánál hordja, kívánatra a rendőrség közegének készségesen előmutatja, a szolgálatból kiléptekor pedig gazdájának visszaadja. A gazda az eltávozott, vagy elhalálozott, vagy a rendőrhatalóság által a hajtástól eltiltott kocsisának jogosítványát az előljáróságnak 24 óra alatt visszajelenteni köteles. Ha a kocsis a jogosítvánnyal megszökött, ezt a gazda a község előljáróságnak 24 óra alatt bejelenteni tartozik.

9. §. A kocsis kocsiját felügyelet nélkül nem hagyhatja, sem másnak vezetésére nem bízhatja. Ha hajtásra képtelenné válik, helyette más a kocsit haza viheti.

A kocsis köteles a kocsit a szabályszerű díjért bármikor és bárkinek személyválogatás nélkül, rendelkezésére bocsátani.

A közönséget a bérkocsi használatára felszólítani, vagy e czélból felhívás nélkül előhajtani tiltva van.

10. §. A kocsinak megrendelt kocsijára, a kocsivendég beleegyezése nélkül senkit sem szabad felvenni.

11. §. A bérkocsis kocsiját minden egyes fuvar után megvizsgálni s az abban esetleg talált idegen tárgyat haladéktalanul vagy tulajdonosának visszaadni, vagy a rendőrségnek átiszolgáltatni köteles.

12. §. Jelen szabályrendeletnek a bérkocsisokra vonatkozó határozatai a bérkocsi tulajdonosra is értendők, ha az maga hajtja lovait.

13. §. A bérkocsi és szerszám rendes, csinos külalaku. jó karban tartott és tiszta legyen. Rossz lovakat bérkocsi elé fogni tilos.

14. §. Hullát, holttestet bérkocsiban szállítani tilos.

15. §. Ha a bérkocsi ragályos vagy járványos beteg szállított, a kocsit fertőtleníteni kell.

16. §. Törött ablaku kocsin a személyszállítás tiltva van.

17. §. Este csak kivilágított lámpával lehet közlekedni.

18. §. A bérkocsi után közikocsit, vagy más járművet vagy tárgyat akasztani, valamint járdára hajtani tiltva van.

19. §. A bérkocsinak a vendég felvétele vagy letétele végett a gyalogjáró közelében kell megállani, de úgy, hogy ez által a közlekedés ne akadályoztassék.

20. §. A bérkocsis köteles elővigyázattal hajtani, a közönséget kiáltással kitérésre figyelmeztetni s a fordulónál és hidaknál lépést hajtani.

Kellő sebességgel haladó kocsikat elkerülni tilos. Szánkázás alkalmával a lovakra csergő alkalmazandó.

21. §. A bérkocsis hajtás közben tiszta és jó ruhát köteles hordani.

22. §. Az a kocsi tulajdonos és kocsis, ki a 2., 3., 4., 7., 9., 10., 13., 14., 16., 17., 18. §-ban foglalt rendőri tilalmakat megszegi, vagy rendelkezéseit meg nem tartja vagy ellenük bármely módon vét, vagy a ki a hatóságilag megállapított árszabályt meg nem tartja, a kihágások felett ítélkező rendőrhatalóság által 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

23. §. Az a bérkocsi tulajdonos és kocsis, ki a 15. §. értelmében kocsiját nem fertőtleníti, az 1879. évi XL. t.-cz. 100. §. illetve 101. §-a értelmében a rendőrhatalóság által 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

24. §. Az ezen szabályrendelet értelmében büntetett kocsis visszaesés esetében, vagy ha a kocsis a közönség irányában durva vagy illetlen, vagy szolgálata közben ittas volt, a bérkocsi tartástól, illetve a hajtástól a rendőrhatalóság által 5 évig eltiltható.

25. §. Azok, kik ezen szabályrendelet érvénybe lépte előtt már bérkocsikat tartanak, iparuk gyakorlásánál ezen szabályrendelet határozatait szintén megtartani kötelesek.

26. §. Jelen szabályrendelet hatálya és érvénye Székelyudvarhely rend. tan. városra ki nem terjed.

27. §. Jelen szabályrendelet a kereskedelem-

ügyi miniszter jóváhagyását követő 30 nap múlva lép hatályba.

Elleben a hordár vagy bérszolga szabályrendelet megalkotása, a 39270—1884. kereskedelmiügyi miniszteri rendelet 2. pontja értelmében mellőztetik, mivel a vármegyében sehol hordár vagy bérszolga ipar nem gyakoroltatik és Székelyudvarhely r. i. város kivételével, melyre a szabályrendelet hatálya amugy sem terjedne ki, beláthatatlan időközön belül a legnagyobb valószínűség szerint nem is fog gyakoroltatni.

A vármegye alispánja utasítottik, hogy ezen szabályrendeleteket az 1901. évi XX. t.-cz. 33. §-ában foglalt rendelkezés értelmében, a vármegye hivatalos lapjában egész terjedelmében tésesse közzé azzal, hogy az a közzétételtől számítandó 8-ik napon kihirdetettnek tekintetik s az ellen ezen 8-ik naptól számítandó 15 napon belül a kereskedelmiügyi miniszter urhoz intézendő s a vármegye alispánjához benyújtandó felebbezéssel lehet élni.

A felebbezési határidő letelte után, a szabályrendeletek 5—5 példányban kereskedelmiügyi miniszter urhoz jóváhagyás végett felterjesztendők lesznek.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1906. évi október 11-én tartott üléséből.

Ezen másolat az eredetivel összhangzó, igazolja.

Székelyudvarhely, 1906. október 22.

Szibián György, várm. irodalónök.

262.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Sz. 6091—906. alisp. 459—906. kgy.

Tárgy: 25000 korona rendkívüli államsegély.

Olvasatott a folyó évi tavaszi és nyári nagy esőzések által a törvényhatósági közutakon okozott tetemes károk elhárítási költségeire a Kereskedelmiügyi m. kir. miniszter urtól kérendő 25000 korona rendkívüli államsegélyre vonatkozó alispáni előterjesztés és ezzel kapcsolatban a vármegye közigazgatási bizottságának átirata, melylyel a Kereskedelmiügyi m. kir. Miniszter urnak ezen ügyben 55603—1—906. számú leirata folytán 25000 korona kamatmentes kölcsön kérését javasolja.

Határozat.

Köszönettel vesszük tudomásul a közigazgatási bizottságnak abbeli ténykedését, hogy a folyó évi rendkívüli esőzések által a törvényhatósági közutakon okozott károk elenyésztetésére szükséges 25000 koronának rendkívüli államsegélyként leendő engedélyezése iránt Kereskedelmiügyi m. kir. miniszter urhoz feliratot intézett. És a mily

sajnálattal értesülünk arról, hogy alaphiányában kereskedelemügyi Miniszter ur nincs abban a helyzetben, hogy a kért rendkívüli segélyt engedélyezhesse, ép oly hálás köszönettel vsszük tudomásul Miniszter urnak 55603—1—906. számú leiratában foglalt azon biztosítást, hogy a mennyiben az árvíz károk elenyésztetésére szükséges összeget függő kölcsön útján fedeznénk és ennek törlesztésére az 1907—8. évi közuti költségelőirányzatban fedezettel nem rendelkezünk, a hiány fedezésére irányuló törekvésünkben jóindulatu támogatására feltétlenül számíthatunk.

Mivel azonban a leirat megérkeztekor az 1907—1908. évi költségelőirányzatunk már készen volt és a szóban forgó kölcsön visszatérítési kiadásai nélkül is 123000 illetve 131000 korona hiánynyal zárodott, melynek fedezésére csakis kegyesen engedélyezendő államsegélylyel lehetséges és mivel az útfenntartási-alap zárszámadásai a legmesszebb menő takarékoság, mondhatnók a koplalási rendszer mellett is évek óta mindig növekedő hiánynyal zárodtak és így újabb terhes kölcsön felvételére gondolni sem lehet, magunkévá tesszük a közigazgatási bizottság folyó évi szeptember hó 12-én tartott üléséből 1807—kbiz. szám alatt hozott határozatát és a maguk részéről is kérjük Kereskedelemügyi m. kir. miniszter urat, kegyeskedjék a vármegye közuti alapja részére az állam pénztári készletekből 25000 korona kamatmentes kölcsönt kieszközölni, mely kölcsön összeget 5—10 év alatt az útfenntartási-alap olykép fizetné vissza, hogy az 1907. és 1908. években az esedékes részletek a nyújtandó államsegélyből volnának levonandók, a későbbi években pedig ezen részletek az úti alap költségelőirányzatába beállítjuk.

Kérelmünk indokolása a közigazgatási bizottságnak ad 53 és 1807. számú felterjesztéseiben kellőkép kifejtettek és megtalálhatók hasontárgyu egyéb felterjesztéseinkben is.

Ezen határozatunk Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter urhoz felterjesztendő és a vármegye közigazgatási bizottságának megküldendő.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1906. évi október hó 11-én tartott rendes közgyűléséből.

263.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Sz. 4025—906. alisp. 468—906. kgy.

Tárgy: Előterjesztetik a vármegye alispán-

janak azon javaslata, hogy a bene-pálosi közdülő út a viczinális utak sorába felvétessék.

Határozat. A bene-pálosi közdülő út a viczinális utak sorába felvétetik.

Miről alispán további tárgyalás és eljárás czéljából értesítetik.

Indokolás. Nagyküküllő vármegye alispánjának értesítése szerint Nagyküküllő vármegye a pálos-benei utat a viczinális utak sorába felvenni óhajtja.

Az ezen vármegyében érdekelt Bene községe is a kérdéses útnak a viczinális utak sorába leendő felvételét kérelmezi, s így ezen útvonalnak a viczinális utak sorába való felvétele indokolt.

Ezen határozat az 1901. évi XX. t.-cz. 33. §. alapján a vármegye hivatalos lapja útján közhirrre tételükkel azzal, hogy az a hivatalos lap megjelenését követő 8-ik napon kihirdetettnek tekintetik és hogy az ellen az 1901. évi XX. t.-cz. 6. §. értelmében, ezen nyolczadik naptól számított 15 napon belül a m. kir. keresk.-ügyminiszterhez czímezett és az idézett t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott 1901. évi 4000 sz. miniszterelnöki utasítás 5. pontja rendelkezéséhez képest a vármegye alispánjánál előterjesztendő felebbezéssel lehet élni.

A határozat egyidejűleg kiadatik a vármegye alispánjának azzal hogy azt a felebbezési határidő lejártá után az esetleg beadott felebbezésekkel együtt jóváhagyás végett a m. kir. ker.-ügyminiszter urhoz terjessze fel.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1906. évi október hó 11-én tartott rendes közgyűléséből.

264.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 6992—906. alisp. 437—906. kgy.

Tárgy: Előterjesztetik a vármegyei közigazgatási és gyámhatósági szükségletekről, valamint ezek fedezésére szolgáló jövedelmekről szerkesztett 1907. évi költségvetési előirányzat.

Határozat. Az 1883. évi XV. t.-cz. valamint az állami számvitelről szóló 1897. évi XX. t.-cz. alapján kiadott utasítás és a 122000—902. B. M. rendelet 2. czim 11. és következő szakaszai értelmében összeállított és az állandó választmány véleményével együttesen 15 napi közzemlére kitétt és a törvényhatósági bizottság tagjainak szabályszerű időben megküldött és senki részéről felszólamlással meg nem támadott 1907. évi törvényhatósági költségvetés 172211 korona 84 fillér szükséglettel és ugyanannyi fedezettel elfogadtatik és jóváhagyás végett Belügyminiszter urhoz felterjesztetni rendeltetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1906. évi október hó 11-én tartott őszi rendes közgyűléséből.

265.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Sz. 4130—906. alisp. 471—906. kgy.

Tárgy: Előterjesztés a marhalevel-ürlap p. a. beszüntetése tárgyában.

Határozat: Miután a marhalevel-ürlap pénzalap összes vagyona 879 korona 74 fillér a vármegye terhére előirt marhalevel-ürlap hiteltérítmény részbeni fedezésére a bélyegjövődéki naplóba bevételeztetett és így ezen alap pénzkészlete és további rendeltetése megszünt, ennél fogva ezen alap beszüntetetik.

Miről a vármegye alispánja tudomás vétel és a kir. pénzügyigazgatóság mellőrendelt számvelvőség pedig feljegyzés végett értesítetni határozatlik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1906. évi október hó 11-én tartott rendes közgyűléséből.

266.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Sz. 6940—906. alisp. 477—906. kgy.

Tárgy: A rendelkezési pénzalapnak 1907. évi költségvetési előirányzata.

Határozat. A rendelkezési pénzalap 1907. évi költségvetési előirányzata 200 kor. kiadás 2544 kor. 36 fillér bevétel és 2544 kor. 36 fillér felesleggel helybenhagyatlik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1906. október hó 11-én tartott rendes közgyűléséből.

267.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Sz. 4913—1906. alisp.

491—1906. kgy.

Tárgy: M. kir. Belügyminiszter ur 64199—906. számú leirata, a körjegyzői nyugdíj szabályrendelet módosítása tárgyában.

A leirat értelmében módosított szabályrendelet a következő szövegezésben elfogadtatik s Belügyminiszter urhoz jóváhagyás végett felterjesztetni rendeltetik.

Szabályrendelet

a jegyzők és körjegyzők nyugdíjazásáról.

I. Fejezet.

A nyugdíjalap czélja és részesei.

1. §. Az 1887. évi január hó 1-ével kezdődő hatálylyal létesített és jelen szabályrendelet által

ujjászervezett nyugdíjalap czélja az Udvarhelyvármegye területén rendszeresített jegyzői, vagy segédjegyzői állásra rendes javadalmazás mellett élethossziglan megválasztott jegyzők és segédjegyzőknek, nemkülömben azok özvegyei és árváinak az ezen szabályrendeletben előirt feltételek fennforgása esetén, állandó ellátás, vagy egyszersmindenkorra szóló végkielégítésben való részesítés.

2. §. A nyugdíj intézetnek feltétlenül és kötelezőleg részesei a rendszeresített állásra élethossziglan megválasztott jegyzők és segédjegyzők.

3. §. A jegyzői nyugdíjalap jövedelmét képezi:

1. A jelenleg már meglévő s a székelyudvarhelyi m. kir. adóhivatal által jegyzői nyugdíjalap czimén kezelt tőke kamatjövödelme.

2. A nyugdíjalap részesei által hivatalba lépésük es magasabb illetménybe jutásuk alkalmával egyszersmindenkorra fizetendő törzsjárulék.

3. A nyugdíjalap részesei által fizetendő állandó évi rendes jutalékok.

4. A községek s illetve körjegyzői csoportok által az 1888. év április 6-án alkotott s 31058—IV.b. szám alatt jóváhagyott szabályrendeletnek hatályában ez alkalommal is fenntartott 3. §-a értelmében még fizetendő, s netán ezután hozandó törvényhatósági bizottsági határozatokban ezek terhére kirovandó összegek.

5. Az 1886. évi XXI. t.-cz. 68. §-ának n. pontja alapján a vármegye alispánja, ugyanezen t.-cz. 71. §-a s illetve az 1886. évi XXII. t.-cz. 105. §-a értelmében pedig a fősolgabírák által községi közegek ellen kiszabható rendbirságok és Udvarhelyvármegye XXII. szabályrendelete értelmében a községi közegekkel szemben kiszabandó fegyelmi birságok.

6. Végül a netán e czélra szánt kegyes adakozások és hagyományok.

4. §. A rendszeresített állásra rendes javadalmazás mellett élethossziglan megválasztott jegyző és segédjegyző hivatalba lépése alkalmával ha 40-ik életévét még be nem töltötte, rendszeresített egy évi fizetésének 5 %-ával, ha pedig 40-ik életévét már betöltötte, egy évi fizetésének 10 %-ával tartozik egyszersmindenkorra szóló törzsjutalékkép a nyugdíjalap vagyonához hozzájárulni.

Magasabb fizetési illetménybe lépéskor pedig minden tag köteles fizetési többlet — ideértve az 1904. évi XI. t.-cz. szerint rendszeresített korpótléket is — egy évi összegének 30 %-át a nyugdíjalapba törzsjutalékkép befizetni.

5. §. Az egyszersmindenkorra szóló törzsjutalékon felül állandó járulékkép a nyugdíjalap részesei rendszeres évi fizetésük és korpótlékek 5 %-át évről-évre a nyugdíjalapba befizetni kötelesek.

6. §. Ugy a törzsjutalékok, mint a rendes évi jutalékok évnegyedi előleges részletekben minden év január, április, július és október hava elscjén közvetlenül a m. kir. adóhivatalnál fizetendők be s az erről szóló elismervények a járási fősolgabírákhoz heterjesztendők.

A fősolgabírák a fizetésekről pontos nyil-

vántartást vezetni s a késedelmesektől az esedékessé vált összegeket az esedékesség napjától számított 5 %-os kamataival együtt behajtani és a kir. adóhivatalba beszoigáltatni kötelesek

Azon jegyzők és segédjegyzők, kik fizetésük, vagy annak egyrészt a kir. adóhivaltól kapják ki, ugy a törzs, valamint a rendes jutalékaikat 12 egyenlő havi előleges részletekben kötelesek lefizetni, illetve ez tőlük a kir. adóhivatal által levonatik.

7. §. A fizetési kötelezettség az ezután megválasztandó jegyzők és segédjegyzőkre nézve, hivatalba lépésük, illetve esküvételük napján veszi kezdetét, azok pedig, kik jelenleg szolgálatban állanak, amennyiben az 1904. évi XI. t.-cz. által rendezett egész fizetésük — személyi és korpótlék — után az 1904. évi január hó 1-től, illetve hivatalba lépésük idejétől számított időre a jelen szabályrendeletben irt törzs és állandó járulékot be nem fizették volna, a hátralék összeget, illetve különbözetet a jelen szabályrendelet életbeléptétől számított egy év alatt a már szabályozott módon befizetni kötelesek.

8. §. A befizetett járulékok semmi szin alatt vissza nem követelhetők.

II. Fejezet.

A nyugdíjalap kezelése.

9. §. A nyugdíjalapot a kir. adóhivatal, a vármegyei alapokra előirt módon és felelősség mellett kezeli.

10. §. A nyugdíjalap kamatozás végett valamely jóhírnevű pénzintézetbe helyezendő el, melyet e czélból évről-évre névszerinti szavazással a törvényhatósági bizottság közgyűlése jelöl ki.

Ezen pénzintézetbe a nyugdíjalapba évközbe befolyt pénzek is a mennyiben a folyó kiadások fedezetére nem szükségesek, a kir. adóhivatal által azonnal elhelyezendők.

11. §. A m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség a nyugdíjalap körüli teendőit a 122000—902. számú számvevőségi utasítások határozmányai szerint kezeli.

12. §. A nyugdíjalapról szerkesztett számadások minden év végével a vármegye alispánjához előterjesztendők, ki is azokat a választmány véleményével együtt a törvényhatósági bizottság elé terjeszti oly időben, hogy az a tavaszi rendes közgyűlésen tárgyalható legyen.

13. §. A nyugdíjalapot illető ügyek előkészítése végett jegyzői nyugdíj választmány alakítatik, melynek elnöke az alispán, akadályoztatása esetén a főjegyző, jegyzője a vármegye alispánja által e czélból kiküldött vármegyei aljegyző, s ezeken kívül 9 tagból áll, kik közül 7-et a jegyzői egylet saját tagjai közül 3 évre választ, a vármegye mindenkor tiszti főügyésze és tiszti főorvosa pedig hivatalból tagjai.

14. §. A választmány tagjai közé kiküldendő 7 tagot a jegyzői egylet közgyűlése választja s ugyan az gondoskodik az időközben megürült helyeknek a hátralevő időre való betöltéséről.

A megejtett választás eredménye a vár-

megye alispánjának, mint a nyugdíj választmány elnökének, haladéktalanul bejelentendő.

15. §. A jegyzői választmány feladata :

a) Véleményes javaslatot szerkeszteni a törvényhatósági bizottság részére, a nyugdíjazás vagy végkielégítés iránt benyújtott kérések és az illetmények kiszolgáltatása körüli eljárás ellen beadott panaszok tárgyában.

b) Az évi számadásoknak véleményes javaslatot a törvényhatósági bizottság közgyűlése elé való terjesztése.

c) A nyugdíjalap mikénti kezelése és az illetékek mikénti behajtásának figyelemmel kísérése és a tapasztalt hiányok és mulasztásokról az illetékes hatóságokhoz való jelentéstétel.

16. §. A nyugdíjválasztmány csak az ügy érdemi döntését előkészítő véleményes javaslatokat hoz s így ezek ellen az 1901. évi XX. t. cz. 4. §. értelmében felelősségek helye nincs.

A nyugdíjválasztmány által tett véleményes javaslattal beterveztett mindennemű ügyben, az érdemi véghatározat meghozatala a törvényhatósági bizottság hatáskörébe tartozik.

A törvényhatósági bizottság határozata ellen az 1896. évi XXVI. t. cz. 27. §-ában felsorolt esetekben a közigazgatási bírósághoz intézendő panasznak, egyéb esetekben pedig felelősségek helye, mely felett a Belügyminiszter végérvényesen határoz.

17. §. A választmányi gyűléseken a jelenlévők határozhatnak. Ervényes határozathozatalra az elnökön kívül legalább 4 tag jelenléte szükséges. Vélemény eltérés esetén a határozatok szavazás útján állapíthatnak meg.

Szavazat egyenlőség esetén az elnök szava dönt.

18. §. A választmányi ülésekről rendes jegyzőkönyv vezetendő, melybe a szavazás eredménye névszerint felveendő s bármelyik tag kívánatára, a kisebbség különvéleménye is beiktatandó.

19. §. A választmányi ülésekről felvett jegyzőkönyveket elnök és jegyző írják alá.

20. §. Az alispán képviseli a nyugdíjalapot hatóságok és magánosok irányában, összehívja a választmány üléseit, kitzúzi a napi rendre kerülő tárgyakat, minek következtében minden a választmány véleményezése alá kerülő ügyben keletkezhető mindennemű beadvány hozzá intézendő és mindennemű átirat vagy jelentés az ő aláírásával látandó el.

A vármegye alispánja elnöki tisztéből kifolyólag a nyugdíjalap állapotára, ügykezelése és ügyvitelére felügyelni, s a nyugdíjalap állapotáról, a netán tapasztalt hiányokról a törvényhatósági bizottság közgyűlésének is jelentést tenni köteles.

21. §. A választmány tagjai ezen megbízatásukban követett eljárásukért mint köztisztviselők, felelősséggel tartoznak, ebbeli működésükért azonban külön díjazásra igényt nem tarthatnak.

III. Fejezet.

Nyugdíjazási és ellátási szabályok.

22. §. A rendszeresített állásokra rendes javadalmazás mellett élethossziglan megválasztott

jegyző és segédjegyző ha a hivatali kötelességéből kilép, nyugdíjra, illetve állandó ellátásra tarthat igényt :

1. Ha tíz évi beszámítható szolgálati idő után betegség, testi vagy szellemi fogyatkozás miatt hivatalos kötelességei teljesítésére állandóan vagy legalább tartósan képtelenné válik.

2. Ha hatósági szervezés folytán állomása megszüntetik.

3. Ha 40 évi beszámítható szolgálat után nyugdíjazását önmaga kéri.

Az 1. pontban irt szolgálatképtelenség beállta, a járás orvosnak a vármegyei főorvos által felülvizsgált és megerősített orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

23. §. Ha a nyugdíjalapnak az előző §-ban irt részesei körül valamelyik hivatalos eljárás közben szenvedett baleset folytán elhal, vagy szolgálatképtelenné válik, ha beszámítható szolgálati ideje 10 évre nem terjed is, ő, illetve özvegye és árvái ugyanazon ellátásra tarthatnak igényt, mintha már 10 évet szolgált volna.

24. §. A nyugdíjazás illetve ellátás mérvének alapjai :

a) A beszámítható szolgálati időtartam.

b) A szolgálatban utoljára huzott beszámítható javadalmazás képezi.

25. §. A szolgálati idő azon részecskére, kik már az 1887. év január hó 1-én szolgálatban voltak, ezen naptól, a később választottakra eskütételük napjától s a segédjegyzőkre 1904. január 1-je után történt szolgálatba lépésük napjától számíttatik.

26. §. A nyugdíjazás vagy végkielégítés mérvének megállapításánál a nyugdíjazásra igényt adó szolgálatban más vármegyében eltöltött szolgálati idő is beszámít, feltéve, hogy az illető vármegye szabályrendeletében a viszonyosság hasonlóképp szintén meg van állapítva. A befizetett nyugdíj intézeti járulékok kölcsönös átutalásának azonban helye nincs.

27. §. A szolgálatnak egyáltalán megszakítás nélkülének kell lennie. A megszakítás előtti idő ellátási vagy nyugdíjazási alapul nem szolgálhat. Nem tekintetik azonban megszakításnak, a fegyelmi eljárás rendén felfüggesztett állapotban tényleges szolgálat nélkül töltött idő, ha az illető állását a visszahelyeztetett, valamint az időleges betegség miatt, vagy szabadságon, szolgálaton kívül töltött idő, ha ezek egy huzamban egy évnél tovább nem tartottak

28. §. Az évi nyugdíj 10 évi beszámítható szolgálati idő után a legutóbb élvezett rendszeres évi fizetés, személyi és korpótlék 40%-ában állapíttatik meg, amelyhez minden további szolgálati év után 2% járul, mindaddig, amíg a nyugdíj összege a legutóbb élvezett évi rendes fizetés személyi és korpótlék együttes összegét eléri.

29. §. A nyugdíj élvezete ideiglenesen felfüggesztetik :

a) Ha a nyugdíjazott az állam vagy valamely törvényhatóság, vagy rendezett tanácsu városnál állandó évi fizetéssel egybekötött alkalma-

zást vállal és pedig ezen alkalmaztatás tartamára oly mérben, mint a mely mérben újabb fizetése a nyugdíjjal együtt meghaladja a nyugdíjazásnak alapul szolgáló rendszeres évi fizetését.

b) Ha a nyugdíjazott egyén valamely büntett vagy vétség miatt szabadságvesztéssel büntetettik és pedig a szabadságvesztés tartamára.

30. §. A nyugdíjazott egyének nyugdíja végleg megszűnik :

1. Ha állását engedély nélkül elhagyja s arra felhívás daczára vissza nem tér.

2. Ha állásáról önként lemond.

3. Ha jogerős büntető ítélettel hivatalvesztésre, vagy a viselt hivatal elvesztésére ítéltetik.

4. Ki a szolgálat kötelékéből büntetéképp fegyelmi uton elbocsátatik, vagy aki oly cselekmény elkövetése után, mely hivatalból való elbocsátást vont volna maga után, öngyilkos lesz, elhal, megszökik, vagy bármely más okból ellene a rendszeres fegyelmi eljárást befejezni nem lehet.

5. Ki idegen hatalom szolgálatába lép.

6. Aki a magyar állam polgára lenni megszűnik.

31. §. Azon rendszeresített állásra élethossziglan megválasztott jegyző és segédjegyző, kire nézve a 22. § esetén kívül a 21. §. 1. és 2. pontjában írt esetek valamelyike előbb következik be, mielőtt 10 évi beszámítható szolgálati idejét betöltötte volna, végkielégítésre tarthat igényt, mely összeg azonban az általa törzs és állandó járulékképp a nyugdíjalapba befizetett összeget és annak 5% törvényes kamatait tul nem haladhatja.

32. §. Ha valaki az előző szakasz értelmében végkielégítésben részesül és később ismét jegyzői vagy segédjegyzői szolgálatba lép, előző szolgálati idejének beszámítását csak akkor követelheti, ha a kapott végkielégítést egyszerre, egy összegben visszafizeti.

V. Fejezet.

Az ellátás és végkielégítésre felhasználható jövedelem.

33. §. Nyugdíjazás, ellátás és végkielégítésre az évi rendes valamint a törzsjárulékok egészben, az alap kamatainak azonban csak 90% használható fel, s 10% évről-évre a tőkéhez csatolatik. A tőkéhez csatolandó és többé fel nem használható az is, ami a törzs és állandó járulékokból az év végén meg marad; amennyiben a felhasználható jövedelem az igényjogosultak igényeinek fedezetére elegendő nem lenne, a vármegye gondoskodik arról, hogy a községek és körjegyzői csoportok a pótláshoz hozzájárulnak.

VI. Fejezet.

Állandó ellátásra csak az a nő, illetőleg az azal nemzett gyermekek tarthatnak igényt, kinek férje illetve atyjuk is már nyugdíjképeséget szerzett, feltéve, ha a nő férjével a tényleges szolgálat ideje alatt, vagy ezt megelőzőleg lépett törvényes házasságra és férjével a nyugdíj igény beálltakor együtt élt.

35. §. Az özvegyi ellátásra való igény azonban be nem áll :

a) Ha a házasság a férj nyugdíjazott állapotában kötöttet.

b) Ha a házasságkötés alkalmával a férj ugyan még tényleges szolgálatban állott, de 60-ik életévét már betöltötte.

c) Ha az özvegy erkölcsi magaviselete miatt ellátás engedélyezésére nem méltó.

36. §. Az özvegy a férje által kiérdemelt nyugdíj 50%-át, minden egyes kiskoru árva ugyanezen összegnek 20%-át kapja özvegyi ellátás, illetve nevelési pótlék gyanánt; azonban az egész családra nézve az özvegyi ellátás és nevelési pótlék együttes összege a jegyző vagy segédjegyző által kiérdemelt nyugdíjat tul nem haladhatja.

37. §. Az özvegyi nyugdíj életfogytiglan terjed; megszűnik azonban :

I. Véglegesen.

a) Ha az özvegy a magyar állam polgára lenni megszűnik.

b) Ha valamely büntett vagy vétségért jogerős birói ítélettel hivatalvesztésre ítéltetik.

c) Ha újból férjhez megy.

II. Ideiglenesen.

Ha az özvegy valamely büntény vagy vétségért szabadságvesztés büntetésre ítéltetik, büntetése kiállításának tartamára.

38. §. A kiskoru gyerekek neveltetési pótlékban 18-ik életévük betöltéséig részletnek, a leánygyermek azonban neveltetési pótlékát előbb is elvesziti, ha ezen idő alatt férjhez megy, a fiu gyerek pedig ezentul is élvezi 24 éves koráig, ha igazolja, hogy iskolai s illetve felsőbb iskolai tanulmányait ezen időn tul is folytatja.

39. §. A neveltetési pótlék és járulék megszűnik és pedig :

I. Véglegesen.

1. Ha az árva a magyar állam polgára lenni megszűnik.

2. Ha valamely büntett vagy vétségért jogerős birói ítélettel hivatalvesztésre ítéltetik.

II. Ideiglenesen.

a) Ha az árva valamely jótékony alapítványból teljes ellátásban részesül, ezen ellátás tartamára.

b) Ha szabadságvesztés büntetésre ítéltetik, a büntetés kiállításának tartamára.

40. §. Az özvegyi nyugdíjnak bármely okból való megszüntetése vagy felfüggesztése a nevelési járulék megszüntetését vagy felfüggesztését nem vonja maga után és viszont a nevelési járulék megszűnése vagy felfüggesztése sem hat ki az özvegyi ellátásra.

VII. Fejezet.

Vegyes átmeneti intézkedések.

41. §. Ha a nyugdíjintézmény fentartásának szüksége bármely okból megszűnik, annak megszüntetése és a nyugdíjalapnak mely célra leendő

fordítása iránt belügyminiszteri jóváhagyás mellett a törvényhatósági közgyűlés határoz.

42. §. A jogérvényesen megállapított nyugdíj vagy végkielégítés kiutalása iránt a vármegye alispánja intézkedik.

Minden egyes fizetésnél az élet, illetve özvegyiség, serdült kiskorú leánygyerekeknél azon körülmény, hogy még férjhez nem mentek a községi előljáróság bizonyítványával igazolandó.

43. §. Jelen szabályrendelet hatálya és érvénye Székelyudvarhely rendezett tanácsu városra ki nem terjed.

44. Jelen szabályrendelet a belügyminiszteri jóváhagyást követő 30 nap múlva lép érvénybe, s ezzel a vármegyének e tárgyban intézkedő régi szabályrendelete hatályát és érvényét veszti.

45. §. Azok, kik ezen szabályrendelet és az 1904. évi XI. t.-cz. életbe lépte közti időben lettek nyugdíjazva és így a hivatkozott t.-cz. rendelkezései szerint nem azon mérvben részesültek a nyugdíjban, minő mérvben őket ezen szabályrendelet értelmében megillette volna, amennyiben az 1904. év január 1-seje óta felveit fizetésük után az itt szabályozott törzs és állandó járulékaikat egyszerre egy összegben befizetik, a jelen szabályrendelet életbe léptétől számított 6 hó alatt már meghatározott nyugdíjuknak ezen szabályrendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelő összegre való felemelését kérhetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1906. évi október hó 11-én tartott rendes közgyűléséből.

268.

5965. alisp. 478. Székelykeresztúr-kissolymos-székelyszenterzsébeti vicinális út építési, kezelési és fentartási költségeinek megállapítása.

Tárgyalás alá vevén Kissolymos község képviselőtestületének 1906. évi július hó 29. napján 8. szám alatt hozott azon határozatát, mellyel kimondja, hogy a székelykeresztúr-kissolymos-szenterzsébeti vicinális közutat a község sem részben, sem egészben kezelés és fentartásra át nem veszi és a község ezen határozatának a folyó évi aug. hó 4-én Székelykeresztúrra összehívott érdekeltségi tárgyaláson leendő képviselőtelével Sipos Mózes k. bírót és Simén János képviselőtestületi tagot bizza meg, továbbá Székelyandrásfalva község képviselőtestületének 1906. évi január hó 4. napján 1—906. sz. a. hozott azon határozatát — mellyel a székelykeresztúr-kissolymos-szenterzsébeti vicinális közúthoz a hozzájárulást teljesen megtagadja és ezen határozat képviselőtelével Sándor Albert, Major Miklós községi bírót, Barabás János és Kis János képviselőket küldi ki és ezzel kapcsolatosan felvétellett a vármegye alispánjának folyó évi 5965—906. alisp. számú jelentése, mellyel a szóbanforgó vicinális közút építési, kezelési és fentartási költségeinek minő arányban leendő viselésének megállapítása czéljából Székelykeresztúron 1906. évi aug. 4-én tartott helyszíni tárgyalásról felvett jegyzőkönyvet beterjeszti, a következő véghatározatot hozzuk :

Kissolymos község képviselőtestületének 1906. évi július hó 29-ik napján 8. szám alatt hozott és Székelyandrásfalva község képviselőtestületének 1906. évi január 4-ik napján 1. sz. alatt hozott határozata megsemmisítettik és utasítatik mindkét község, hogy újabb határozatot hozzon, melyben érdemileg határoz a fölött, hogy az 1890. évi I. t.-cz. 10. illetve 36. §. szerint szabályszerűen a vicinális közutak közé felvett székelykeresztúr-kissolymos-szenterzsébeti közút építési, kezelési- és fentartási költségeihez minő arányban kíván hozzájárulni ?

Megsemmisítendő mindkét község határozata, mivel a vármegye közönségének senki által meg nem támadott 1904. évi október hó 13-án tartott közgyűlésében hozott 392—904. kgy. számú jogerős határozatával szembehelyezkedik és mivel a határozat az 1890. évi I. t.-cz. 36. §-val is ellentétben van.

Az összes iratok kiadása mellett egyben felhívjuk vármegyénk alispánját, hogy a szóbanforgó vicinális közút építési, kezelési és fentartási költségeinek minő arányban leendő viselésének megállapítása czéljából újabb érdekeltségi tárgyalást tartson és amennyiben az eredményre nem vezetne az 1890. I. t.-cz. 36. §-a szerint az érdekeltségi arányt hivatalból állapítsa meg.

Ezen véghatározat ellen annak a hivatalos lapban történt közzétételétől számított 15 nap alatt az alispán urnál beadandó és a magyar királyi kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett felebbezzéssel lehet élni.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1906. évi okt. hó 11-én tartott őszi rendes közgyűléséből.

269.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 6938—906. alisp. 476—906. kgy.

Tárgy : Az Udvarhelymegyei körjegyzői nyugdíj-alap 1907. évi költségvetési előirányzata.

Határozat : A körjegyző nyugdíjalap 1907. évi költségvetési előirányzata :

Fedezet : 8100 kor. 60 fill. Szükséglet : 3457 kor. 26 fill. Felesleg : 4643 kor. 34 fillérrel helybenhagyatik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1906. okt. hó 11-én tartott közgyűlésében.

270.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 6696—906. alisp. 481—906. kgy.

Előterjeszti a helyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség a »Csiszér Gyögy-féle alapítvány«-pénzalap 1907. évi költségvetési előirányzatát.

Határozat : A törvényhatósági bizottság az

előterjesztett költségvetési előirányzatot 578 kor. 42 fill. szükséglettel és 578 kor. 42 fill. fedezettel elfogadja s megerősítés végett a Vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz felterjeszteni a vármegye alispánjának meghagyja.

Údvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának, Székelyudvarhelyen, 1906. évi október hó 11-én tartott közgyűlésében.

271.

Údvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 6827—906. alisp. 482—906. kgy.

Tárgy: Előterjesztetik a segélyezési pénzalap 1907. évi költségvetési előirányzata.

Határozat: A segélyezési pénzalap 1907. évi költségvetési előirányzata 400 az az négyszáz korona bevétellel ugyanannyi kiadással jóváhagyatik. — Údvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1906. évi október hó 11-én tartott őszi rendes közgyűléséből.

272.

Sz. 2026—906. alisp. 470—906. kgy.

Előterjesztetik a m. kir. Pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség 575—1906 számú jelentése, melyben a vármegye monographia pénzalap megszüntetését javasolja.

Határozat. Az előterjesztés tudomásul vételével a »vármegye monographia-pénzalap« megszüntetése elrendeltetik.

Miről a vármegye alispánja azzal értesítettik, hogy ezen határozatot jóváhagyás végett a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter urhoz terjessze tel és jóváhagyás után a megszüntetni rendelt alap 55 kor. 53 fillér készletének a vármegyei rendezési alap leendő átutalása, valamint ez alaphoz a kórházfenntartási alaphoz fennálló 2,400 kor. tőke és e tőke után 1905. január 1-től a megtérítésig járó 4% kamat kölcsönnek a vármegyei rendelkezési alaphoz leendő megrerítése iránt intézkedjék.

Indok: A vármegye monographiai készletének ily czímen kezelését és így az alap megszüntetését is indokolja azon körülmény, hogy ez alaphoz a kórházfenntartásánál fennálló 2,400 kor. kölcsönével szemben az 55 kor. 53 fillér készlete mellett semmi nemű bevételi forrása nincs mennyiben 1903. év óta a bevételi forrás egyetlen tárgyát képező vm. monographia« cz. könyvoöl egyetlen példány sem adatott el.

Ha pedig nagyobb összegű tartozása a rendelkezési alaphoz megtérítenék a mi feltétlen szükséges és csekély készlete a rendelkezési alaphoz beutaltatnék, úgy az alap rendeltetése megszűnik.

Údvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1906. évi október hó 11-én tartott közgyűléséből.

273.

Sz. 3847—1906. alisp. 474—906. kgy.

Az elhagyott gyermekek szegény-alapjának 1905. évi zárszámadása és számadási zárata.

Határozat: Az előterjesztett zárszámadás 5300 kor. készpénz bevétel, 5300 kor. készpénz kiadás, 00 maradvány, továbbá 5300 kor. értékbevétel, 2749 kor. 59 fill. érték kiadás és 2550 kor. 41 fill. érték takarékpénztári betét maradvánnyal elfogadtatik.

Számadási zárlat belügyminiszter urhoz felterjeszteni határoztatik.

Erről a vármegye alispánja további szabályszerű eljárás és a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség feljegyzés végett értesítettnek.

Údvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1906. évi október hó 11-én tartott közgyűléséből.

274.

Sz. 6766—906. alisp. 475—906. kgy.

A vármegyei törvényhatósági közutak 1907. és 1908. évi költségelőirányzata.

Határozat: A törvényhatósági közutaknak az 1890 évi l. t. cz. 22. § a rendelkezéséhez képest szerkesztett, a vármegye közigazgatási bizottsága által 1906. évi szeptember hó 12-iki ülésében 1871. kbiz. 906. szám alatt tárgyalt és megállapított, 1906. évi szeptember 20-tól október hó 5-ig — 15 napon át — közszemlére kitett és ezen idő alatt senki által felszólamlással meg nem támadott, 1907—908. évi költségelőirányzatát az 1907. évre 256,323 kor. 60 fillér bevétellel, 249,989 kor. 25 fillér kiadással és 334 kor. 35 fill. pénzmaradvánnyal;

az 1908. évre 258,657 kor. 95 fill. bevétellel, 258,191 kor. 13 fill. kiadással és 466 kor. 82 fillér pénzmaradvánnyal megállapítjuk.

Mind két évre az utadó százalékot 10%,-ban a két drb igavonó-állattal nem bírók utadó minimumát három kézi napszám egy koronájával számított váltóságának megfelelőleg 3(három) K-ban, a legalább két igavonó állattal bírók utadó minimumát 6(hat) koronában állapítjuk meg, amelyek teljes összegükben készpénzben rovandók ki és hajtandók be.

Az egyenes állami adót nem fizetők utadó tartozását három (3) kézi napszámában állapítjuk meg, amely tartozás egészben, vagy részben egy egy kézinapszámot 1 (egy) koronával számítva megváltható, vagy természetben leszovalgatható.

A törvényhatósági útmesterek évi utiátalányának összesen 1600 koronára leendő felemelésére vonatkozó javaslatot elfogadjuk és megállapítjuk, hogy ezen összegből a székelyudvarhelyi útmesterek évenként 530 kor., a Székelykeresztúrinak 450 kor., az Oklándinak 620 korona fizetessék.

Ehhez képest a kereskedelmi miniszter úr által 52951—891. sz. alatt jóváhagyott 31—891.

11b. szám alatt alkotott szabályrendelet 2. §-át módosítjuk és az erre vonatkozólag külön hozott határozatunkat jóváhagyás végett felterjesszük.

Az útkaparók eddigi létszámának felemelésére vonatkozó javaslatot elfogadjuk és azok létszámát — egyelőre — 46-ban állapítjuk meg. Ezek fele, vagyis 23—23 havi 32 kor. illetőleg 36 korona bérral alkalmazandó.

A kiadások III. rov. t. t. alatt kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 1904. évi május hó 6-áról keltezett 26722 számú rendeletének megfelelően a vármegye alispánja részére előirányzott 800 kor. utiátalányt megállapítjuk azon megjegyzéssel, hogy a 301—904. számú közgyűlési határozatunk értelmében úgy a törvényhatósági, mint a viczinális közutak létesítése, fenntartása, kezelése, felügyelete, ellenőrzése, vagy építése érdekében az alispán, vagy az általa helyettesítéssel megbízott tisztviselő által végezendő.

A törvényhatósági közutak hálózatát lényegileg változatlanul fenntartjuk, de elfogadjuk azon javaslatot változtatást, hogy a régi kimutatás 2 tétele alatt foglalt vargyas—bacsoni törvényhatósági közut földrajzi fekvésének és a szomszédos Háromszék vármegyében fekvő csatlakozó utak elnevezésének megfelelően két részre osztassék.

Ehhez képest első része, a székelyszáldobosi elágazástól Olaszteleken át a baróthi határig vezető része vargyas—baróti törvényhatósági közut elnevezéssel, második Barót és Nagybaczon közé eső része sepsiszentgyörgy—bibarczfalva—bacsoni törvényhatósági közut elnevezéssel, az új uthálózási kimutatást 2 és 3 tétele alá felvételük és e szerint a többi útvonalak sorszámai is megváltoznak.

Hozzájárulunk azon javaslatához is, hogy törvényhatósági közutak elnevezése az 1898. évi IV. t. cz. végrehajtása folytán megváltozott helységnevek alapján az új helység neveknek megfelelően neveztessenek el.

Ezen határozatunk szabályszerű közhirrététel után jóváhagyás végett kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnhoz felterjesztendő.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyt, 1906. évi október hó 11-én tartott rendes közgyűléséből.

A kivonat hitelül

Szibián György, kiadó.

275.

Sz. 6939—906. alisp. Udvarhelyvármegye alispánja. 438—906. közgy.

A megyeházépítési pénzalapnak 1907. évre szerkesztett költségvetési előirányzata.

Határozat. A megyeházépítési pénzalap 1907. évre szerkesztett költségvetési előirányzata: Szükséglet 17800 kor., fedezet 4200 kor. Hiány 13600 koronával.

azon hozzáadással hagyatik jóvá, hogy a vármegye alispánja felhatalmaztatik, miszerint a

megyeházépítési alap javára 50 évre már megszávozott 3% megyei pótdadót az 1907. évben kivethesse és behajlhassa.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1906. évi okt. hó 11-én tartott közgyűlésében.

276.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 4490—906. alisp. 472—906. kgy.

Előterjesztetik Udvarhelyvármegye gyámpénztárának 1905. évi forgalmával szerkesztett számadási mérlege. Határozat. Az előterjesztett gyámpénztári mérleg az árvászek véleményes jelentésében felhozottak figyelembevételével 842825 kor. 21 fillér tartozással 920394 kor. 64 fill. cselekvő vagyonnal és 77.569 kor. 43 fillér tartalék-alappal elfogadtatik és jóváhagyatik. Ezen határozat a vármegye hivatalos lapjában azzal teendő közhirrre, hogy ellene a megjelenéstől számított 15 napon belől a belügyminiszterhez intézett s a vármegye alispánjához benyújtandó felebbezésnek van helye. Jelen határozat a két példányban szerkesztett mérleggel és annak mellékleteivel együtt a belügyminiszteriumhoz felterjesztetni határozatik.

Miről a vármegye alispánja további intézkedés és a megyei árvászek tudomásulvétel végett értesítettik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyt, 1906. évi október hó 11-én tartott rendes közgyűléséből.

277.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 6821—906. alisp. 480—906. kgy.

Tárgy: Kórház felügyelő bizottság előterjesztése, szellőztető készülék, szellőző rácsok, 3 drb. meleg-víz fejlesztő kazán és 8 drb. fürdőkád beszerzésének engedélyezése tárgyában.

Határozat. A szellőztető készüléknek és szellőztető rácsoknak összesen 3084 kor. 20 fill. összeggel való létesítése, valamint a 3 drb. meleg-víz fejlesztő kazánnak és 8 drb. fürdőkádnak, összesen 6784 kor. összeggel való beállítása engedélyeztetik.

A szellőztető rácsok és készülék létesítési költsége az átalakításokra felvett és engedélyezett 14105 kor. 05 fill. összegnél elérhető megtakarításokból, illetve az évi költségvetés keretén belől nyer fedezetet, a melegvíz fejlesztő kazánoknál az eredeti költségvetéshez képest elő álló 3736 koronányi, a fürdőkádnál mutatkozó 1072 koronányi költség-többlet a kórházi tőke alpból fedezendő.

Jelen határozat közhirrététel s a felebbezési határidő letelte után, m. kir. belügyminiszter urnhoz jóváhagyás végett, a vm. alispánjával közöl-tetik.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyt, 1906. október 11-én tartott rendes közgyűlésében.

Fenti határozatok 1901. az évi XX. t.-cz. 33 §. alapján a vármegye hivatalos lapja után közhírré tétetnek azzal, hogy azok a hivatalos lap megjelenését követő 8-ik napon kihirdetettek tekintetnek és hogy azok ellen az 1901. évi XX. t.-cz. 6. §. értelmében, ezen nyolczadik naptól számított 15 napon belül a vármegye alispánjánál előterjesztendő felebbezéssel lehet élni.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

278.

Sz. 7596—906. alisp.

Valamennyi községi előljárásának.

Borsódvármegye törvényhatósága 1906. évi november hó 11-én délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ órakor tartandó díszközgyűlés keretében fogja ünnepélyesen leplezni nagy szülőltjének, Szemere Bertalannak, Magyarország 1848-iki belügyminiszterének, majd miniszterelnökének emlékére, Miskolcz városában felállított ércz-szobrát.

Ezen ünnepségre Udvarhelyvármegye közönsége is meghívott.

Felhívom, hogy ezen meghívást a községben lakó törvényhatósági bizottsági tagokkal közölje.

Székelyudvarhelyen, 1906. október 16-án.

Dr. Damokos, alispán.

279.

Magy. kir. honvédelmi miniszter.

Sz. 85961.

Udvarhelyvármegye közönségének.

Az érdekelt járási tisztviselők értesítése céljából tudatom a törvényhatósággal, hogy Székely Györgyöt, Brassóvármegye főispánját, főispáni állásától történt felmentése következtében, a brassói állandó vegyes felülvizsgáló bizottságnál viselt polgári elnöki tisztsége alól a mai napról és jelen sz. alatt kelt rendelettemmel felmentettem s ezen tisztség ellátásával Gr. Mikes Zsigmond ujonnan kinevezett főispánt egyidejűleg megbiztam.

Budapest, 1906. október 12-én.

A miniszter helyett:

Bolgár, s. k., államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 7626—906. alisp.

Mindhárom főszolgabírónak és Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének.

Tudomás vétel céljából közlöm.

Székelyudvarhelyt, 1906. október 18-án.

Dr. Damokos, alispán.

280.

91.418—906. VI. B. M. számú körrendelet.

A községi előljáróságoknál befolyt kihágási büntetéspénzek felerészének postatakarékpénztári uton való beküldése.

Valamennyi vármegyei törvényhatóságnak.

Az 1903. évi december hó 19-én, 127.000 B. M. sz. alatt kiadott kihágási Pénzkezelési szabályzat 13. §-ának utolsó bekezdése értelmében, »Az elsőfoku rendőri büntető birói hatáskörrel felruházott községi előljáróság a kihágási büntetéspénzeket félevenkint junius és december hónapok végén számolja át felerészben a községi pénztár javára, a másik felerészét pedig ugyanakkor a központi állampénztárnak postautalvánnyal (esetleg postatakarékpénztári befizetési lappal) küldi be és a szelvényen megjelöli, hogy a beküldött összeg kihágási büntetéspénz czimén az 19... év... felében folyt be.«

A kezelés egyszerűsítése céljából ezennel elrendelem, hogy az állampénztárt illető és a községi előljáróságok által félevenkint egyszerre beküldendő összegek ne közvetlenül a központi állampénztárnak címeztesse, hanem postatakarékpénztári telepítés útján postautalványon a következő czimzéssel küldessenek el:

A m kir. postatakarékpénztárnak

BUDAPESTEN

Kihágási büntetéspénz a 12.999 sz. cheque számla javára.

A postautalvány szelvényén meg kell jelölni, hogy a beküldött összeg melyik fél évben folyt be. Erről a vármegye közönségét a községi előljáróságok megfelelő utasítása végett értesitem. Budapest, 1906. szeptember 30-án.

A miniszter meghagyásából:

Dr. Némethy Károly, s. k.,
miniszteri tanácsos.

Sz. 7654—906. alisp.

Valamennyi községi előljárásának.

Fenti rendeletet alkalmazkodás végett közlöm. Székelyudvarhelyen, 1906. október 16.

Dr. Damokos, alispán.

281.

Sz. 2027—906. kgb.

Mindhárom főszolgabírónak, Székelyudvarhely város polgármesterének és valamennyi községi előljárásának.

A folyó évben eladás alá kerülő fmagvak kimutatását azon felhívással adjuk ki, hogy annak tartalmáról az erdő- és földbirtokosokat értesitse.

Udvarhelyvármegye közgazgatási bizottságától, Székelyudvarhely, 1906. október 17-én.

Ugron Ákos,
főispán, elnök.

I. *Luczfenyő mag*: 1. Gbellani urad. erdőhiv. Tyerhosan, u. p. Uj-Besztercze. 1000 kg., á 2 k. Vasuti állomás Csacza (Trencsénm.).

2. Liptóújvári m. kir. faraktár gondn. Liptóújvár. 5000 kg., á 2.25 k.

3. Körmöczbánya város erdőhiv. Körmöczbánya. 1200 kg. A magvak jövő tavasszal szállíthatók, ár még nincs megállapítva.

4. M. kir. főerdőhivatal Nagybánya. 20 kg., á 2 k. Horgosi m. kir. erdőgondnokság.

II. *Jegenyefa mag*: 5. M. kir. erdőhivatal Nagybánya. 2760 kg., á 80 fill. Horgosi m. kir. erdőgondnokság.

III. *Kocsányos tölgy*: 6. Feketehalom község, Feketehalom. 30 H. I. Vasutállomás Brassó. Ár még nincs megállapítva.

7. Gr. Zichy Jakab Füles. 100 h. I., á 10 k.

8. M. kir. erdőgondnokság Kapnikbánya. 5 h. I., 4.50 k. Vasuti állomás Felsőbánya.

IV. *Kocsánytalan tölgy*: 9. M. kir. erdőgondnokság Kapnikbánya. 10 h. I., á 5 k. Vasuti állomás Felsőbánya.

10. Gr. Széchényi Béla. Bak 30 q., á 16 k.

11. Feketehalom község, Feketehalom. 25 h. I. Vasuti állomás Brassó. Ár még nincs megállapítva.

V. *Amerikai dió*: 12. Frigyes főh. erdőhivatala, Főherceglak. Mács. 50 h. I., á 8 k. A baranyavári vasuti állomáson átadva.

VI. *Köris*: 13. Ungvári m. kir. főerdőhivatal. 5 kg., á 3 k. A torjaremetei erdőgondnokságnak.

282.

Sz. 7265—906. alisp.

Valamennyi vármegyei tisztviselőnek és községi előjáróságnak.

Több oldalról tájékoztatlanyságot tapasztalván az iránt, hogy a vármegyei szabályrendeletek gyűjteményes (bekötött) kiadásában foglalt szabályrendeletek közül melyek vannak hatályon kívül helyezve és újban mely szabályrendeletek alkotottak, melyek a gyűjteményes kiadásba felvéve nincsenek, addig is, míg ezeknek füzetenkénti újabb kiadása iránt intézkedhetném, a következőkben tartom szükségesnek czímet tájékoztatni.

I. Érvényben vannak a gyűjteményes kiadásban foglalt következő szabályrendeletek:

1. Bizottsági választó kerületekről	I.
2. Főszolgabírói jár. beosztásáról	II.
3. Országgyűlési választó kerületekről	III.
4. Megyei pótdadó kivetése és behajtásáról	VI.
5. Népkönyvtárak szervezéséről	VII.

6. Az 1876. évi XV. t.-cz. 57. §. a pontja alapján	IX.
7. Korcsmai hitelről	XI.
8. Pásztorokról	XII.
9. Megyei mezőgazd. bizottságról	XIII.
10. Járási » »	XIV.
11. Bival bikákról	XVI.
12. Birtok határjelzésről	XVIII.
13. Munkaképtelen tisztviselőkről	XX.
14. Fegyelmi vizsgálat folytán lemondott tisztviselőkkel szembeni eljárásról	XXI.
15. Fegyelmi bírságok felhajtásáról	XXII.
16. Községi pénztár kezeléséről	XXV.
17. Tűzrendészetről	XXVII.
18. Kötelezett tűzoltokról	XXVIII.
19. Tűzoltói testületek csoportosításáról	XXIX.
20. Tűzrendőri kihágásokról	XXX.
21. Építkezésekről	XXXIII.
22. Építő anyagok méreteiről	XXXIV.
23. Fautalványokról	XXXVI.
24. Ebadóról	XXXVII.
25. Vesztezségről	XXXVIII.
26. Táncmulatságról	XXXIX.
27. Husvágásról	XLI.
28. Vadkomló irtásról	XLIII.
29. Idegen útasok bejelentéséről	XLIV.
30. Bányamunkások elvérézésének megakadályozásáról	XLV.
31. Útkaparokról	XLVII.
32. Útmunka összeírásáról	XLVIII.
33. Egyenes adót nem fizető útmunka kötelesekről	XLIX.
34. Hófuvas, hegyomlás körüli munkákról	L.
35. Közutak beágzásának kavicsolásáról	LI.
36. Gyermekeknek nyilvános mulatságokon való megjelenését tilalmazó	LII.
37. Községi éjjeli őrségekről	LIII.
38. Állandó választmányi	LIV.
39. Féláru vasuti-jegy használatáról	LV.
40. Közutak törzskönyvezéséről	LVI.
41. Iskolai rend védelméről	LVII.
II. Módosítást szenvedett szabályrendeletek:	
1. Kihágásokról	VIII.
(Hiv. lap 44—903.)	
2. Szarvasmarha, sertés és juhtenyésztésről	XV.
(Hiv. lap 44—903.)	
3. Törvényhatósági bizottsági ügyrendről	XVIII.
(B. ü. m. 129031—901. sz. leirat.)	
4. Kémény-seprési iparról	XXXI.
(H. lap 1—905.)	
5. Heti vásár látogatásról	XL.
(Hiv. lap. 14—905.)	
6. Törvényhatósági útmesterekről	XLVI.
(Hiv. lap. 11—905.)	
III. Hatályon kívül helyezett szabályrendeletek:	
1. Arvai vagyontűzkár elleni biztósításról	V.

2. Tisztviselői nyugdíjról	XIX.
3. Körjegyzők nyugdíjáról	XXIII.
4. Körjegyzők magán munkálatai díjazásáról	XXIV.
5. Vármegyei ügyrendről	XXXII.
6. Árvaszék szervezéséről	IV.
7. Megyei tisztviselők fizetési előle- géről	X.
8. Közigazgatási bizottsági ügy- rendről	XXXVI.
9. Erdőőrökről	XXXV.

IV. Ujabban alkotott szabályrendeletek:

1. Tisztviselői nyugdíjról — (Hiv. lap 19—904. számában.)
2. Körjegyzők nyugdíjáról — (most van jóváhagyás alatt.)
3. Körjegyzők magán munkálatairól. — (Hivatalos lap 29—904. számában.)
4. Megyei szervezeti szabály — (Hiv. lap 32—905. számában.)
5. Községi munkássegély-alapról. — Hiv. lap 19—904. számában.)
6. Közkórházi szabály. — (Hiv. lap 17—903. számában.)
7. Tisztviselők napdíjáról. — (Hiv. lap 2—905. számában.)
8. Temetési járulékról. — (B. ü. m. 110162—901. számú leirata.)
9. Megyei útkaparók havi béréről. — (Hiv. lap 13—905. számában.)
10. Temetőkről és temetkezésekről. — (Hiv. lap 25—905. számában.)
11. Vásári rendtartásról. — (Hiv. lap 32—905. számában.)
12. Gyámoltak és gondnokoltak pénzei gyümölcsöztetéséről. — Hiv. lap 14—905.)
13. Faiskolák és fásításokról. — (B. ü. m. 12566—900. sz. leirata.)
14. Képviselőválasztók fuvardíjáról. — (B. ü. m. 90848—900. sz. leirata.)
15. Utfelügyelői állás szervezéséről. — (Hiv. lap 21—904.)
16. Takonykóros leölt lovak kártalanításáról. — (B. ü. m. 129841—900.)
17. Átköltözési illetményekről. — (Hiv. lap 27—904.)
18. Dijnoki fizetésekről. — (Hiv. lap 24—905.)
19. Törvényhatósági útkaparók nyugdíjazásról. — (Hiv. lap 42—905.)
20. Szülész női gyakorlatról. — (Hiv. lap 23—903.)
21. Távbeszélő hálózatok felügyeletéről. — (Hiv. lap 19—903.)
22. Községi apaállatok biztosításáról. — (Hiv. lap 51—903.)
23. Fürdők és gyógyhelyekről. — (Hiv. lap 14—905.)

Egyidejűleg felhívom czímet, hogy az ez időszert használatban levő szabályrendeletét ezen intézkedésem értelmében, — minden félreértés és téves hivatkozás kikerülése végett módosítsa, —

s a hivatalos lap ezen példányát a gyűjteményes szabályrendelethez csatolva őrizze meg.

Székelyudvarhelyen, 1906. évi okt. hó 18. án.

Dr. Damokos, alispán.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körövények.

Pályázati hirdetmény. Székelyszenterzsébet és Székelyandrásfalva községekből alakult körbábai állás megüresedvén, midőn annak szabályszerű betöltésére pályázatot hirdetek, felhívom az érdekelteket, hogy az eddigi működésüket igazoló bizonyítványaikkal felszerelt folyamodvényaikat folyó évi *november hó 15-ig* annál is inkább adják be, mert a később beérkezett folyamodványok figyelembe nem vétetnek. Ezen állással 100 kor. rendszer fizetés és 40 korona lakbér szabályrendeletileg megállapított díjak járnak s ennek ellenében tartozik az illető a bábák részére szóló utasítást betartani. Székelykeresztur, 1906. okt. 7-én *Gálffy*, főszolgabíró.

Faeladási hirdetmény. Közhírré tesszük, hogy Erked község két erdőrészeiben, az erkei vasuti állomástól 3 és 5 kilométer távolságra, Erked község tulajdonát képező 78 méter öl száraz tűzifát ölenként 9 korona kikiáltási ár mellett 1906 évi *október 29-én* délelőtt 10 órakor nyilvános szöbéli árverés útján a község házában eladjuk. Zárt ajánlatokat is elfogadunk. Árverezni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát 70 koronát az árverés megkezdésekor letenni tartoznak. Árverési feltevések a község házában megtekinthetők. *Molnár* János jegyző, *Hann* Márton bíró.

Pályázati hirdetmény. Járásomhoz tartozó Székelyzsombor nagyközségben a községi szülész női állás lemondás és eltávozás folytán megüresedvén, arra pályázatot nyitok és felhívom azon okleveles szülész nőket, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodvényaikat hozzám folyó évi november hó 20. áig adják be. A körbába fizetése 100 korona és lakbére 40 korona egy évre. Működési díja 2 kor. 8 napra. Oklánd, 1906. október hó 15. *Szabady* Tivadar, főszolgabíró.

Sertészvész megszűnt Homoródalmás községben (7690—906. alisp. szám), *Erked* községben (7692—906. alisp. szám), *Homoródszentpál* községben (7602—906. alisp. szám), *Székelymúzsna* községben (7535—906. alisp. szám) és *Felsőfalva* községben (7763. alisp. szám).

Sertésorbáncz megszűnt Kecsetkisfalud községben (7515—906. alisp. szám).

Takonykór fellépett Erked községben (7689—1906. alisp. szám.)

Segélyezés eltöltése. *Donagyó* Árpád bajai illetőségű munkaképes, de munkakerülő fűszerkereskedősegéd az ország legkülönbözőbb helyein csavarogva, illetőségi községének terhére egyes hatóságoktól mindsűrűbben segélyeket vesz fel; minthogy nevezettnek segély iránti kérelme rend-

szerint indokolatlan, felkéretnek a hatóságok, hogy ezen különböző ürügyek alatt üzletszerűen igénybe vett pillanatnyi segélyek kiszolgáltatásától tartózkodjanak.

Felfogott sertés. Székelyszentmihály közs.-ben szeptember 30-án felfogott egy drb egy éves fehér szőrű gölye sertés, igazolt tulajdonosa átveheti a székelyszentmihályi bírótól.

Előfizetési felhívás a «Magyarország Tiszti Czim- és Névtára» című kézikönyv 1907. évi (XXVI.) évfolyamára. A «Magyarország Tiszti Czim és Névtára» című kézikönyv tartalma most is, úgy mint az előző években, a legnagyobb részletességgel terjed ki a magyar korona országai állami szervezetének ismertetésére: a felsőges uralkodóházra, a legmagasabb udvartartásra, az országgyűlésre, a miniszteriumokra és az ezek alá tartozó hatóságokra és hivatalokra s itt nemcsak a hivatalok személyzetéről nyújt kellő tájékoztatást, hanem világos képét adja annak is, hogy a hivatalok mely felsőbb hatóság alá tartoznak; — megjelöli a hivatalok számát, székhelyét; feltünteti a felsőbb hatóságoknak ügybeosztását, hatáskörét és a hivataloknak működési területkörét is. Magában foglalja továbbá a kézikönyv a legújabb változások figyelembevételével az egész országnak közigazgatási beosztását, községi és körjegyzőségek szerint a jegyzők neveivel együtt, az e. f. bíróságoknál pedig a bányá-, sajtó- és pénzügyi bíróságok, a körjegyzői és ügyvédi kamarák megjelölését, a telegkönyvi hatóság, a körjegyzői, adó és letéthivatal pontos megnevezését. De ezeken kívül szintén közli az összes magyarországi pénzügyintézeteket, egyéb részvénytársaságokat és a társadalmi életben jelentékenyebb szerepkörrel bíró gyűleteket is. A budapesti pénzügyintézetknél, továbbá az egyéb részvénytársaságoknál az igazgatóság és felügyelő bizottság névsorát, a tanintézetknél, a takarékpénztáraknál, az összes részvénytársaságoknál és egyleteknél az alapítási évet. Az 1907. évi czimtár is az előző évi kiadásnál igen jónak bizonyult tömör és tetszetős szedéssel állítuatik elő, a mi az áttekinthetőséget segíti elő, ugyszintén az a körülmény is, hogy a szövegben a vezetéknevek mindenütt vastagabb betűkkel nyomtatnak. A Magyarország Tiszti Czim- és Névtárának új folyama már az 1907. évi január hó elején meg fog jelenni, az 1906. év folyamán előfordult összes változások keresztülvezetésével. Az erős vászonkötésben megjelenő kézikönyvnek előfizetési ára 10 koronában, bolti ára 12 koronában állapított meg. Felkéretnek tehát az előfizetők, hogy megrendelésüket mielőbb megtenni sziveskedjenek, mert a mű megjelenése után a kézikönyv már csak 12 korona bolti áron szerezhető meg. A megrendelést az előfizetési pénz beküldésével okvetlenül postautalványon kell eszközölni, minden más külön megrendelés mellőzésével. Ettől eltérés csakis hivataloknak engedtetik meg, nagyobb számú példányok megrendelése alkalmával. Végül megjegyezzük, hogy az 1907. évi Tiszti Czim- és Névtár a hivatal 1907. évi stat. kiadvány-sorozatába nem vétetik fel és a stat. kiadványokkal együtt nem rendelhető meg. Budapest, 1906. évi

szeptember hó. A m. kir. központi statisztikai hivatal.

Elveszett 16. Szilveszter Peter siklódi lakosnak folyó hó 14-én éjjel a legelőről 1 drb 8 éves pejkancaja elveszett. Különös ismertető jele: Fárán egy patkóalaku forradás. Körözése kéretik.

Hirdetmény. Homoróddaróc község előljárósága közhírré teszi, hogy a »Thurzon« határ területen levő legelő, szántó és réti földeket a legtöbbet ígérőnek 1906 évi november hó 11-én délután 3 órakor tartandó nyilvános árverésen bérbeadja, egymásután következő hat évre, vagyis 1907. évi január 1-től 1912. december 31-ig, kikiáltási ár 2500 korona. Ugyszintén a «Thurzon» határ területen levő «Nugyu urszuloi» szántóföldeket 560 korona kikiáltási árban. Árvezetni szándékozik az árverési feltételeket bármikor megtekinthetik a községi előljáróságnál. A község előljárósága. Homoróddaróc, 1906. okt. 22. Barra Sándor jegyző, Márkus János, bírő.

Körözendő egyének. Jenei Ernő gyógyszerészegéd körözendő, feltalálása esetén tőle a Nagyvárad városától kért 18 korona segély előleg behajtható, behajthatatlanság esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv Nagyvárad város tanácsának a 16769—906. számra való hivatkozással megküldendő.

Mandel Frigyes 1870. évben Nagyváradon született róm. kath. vallásu artista körözendő, eredmény esetén házasságkötésére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv Nagyvárad város tanácsának a 17004—906. számra való hivatkozással megküldendő.

Szűcs Mihály 23 éves középtermetű legény körözendő, eredmény esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv Ugocsa vármegye alispánjának a 6391—906. számra való hivatkozással megküldendő.

Mataisz Erzsébet az 1875. évben Zimánd-ujfalu községben született cseléd nyomozandó, eredmény esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv Csanádvármegye alispánjának a 8399—906. számra való hivatkozással megküldendő.

Elthes Ferenczné, csiktusnádi. 42 éves, nyomozandó és feltalálása esetén felhivandó, hogy vizsgálhonosítási okiratát Csikvármegye alispánjától átvegye.

Bodor Ignác tartalékos honvédcipész nyomozandó és feltalálása esetén az oklándi járási főszolgabíró a 3509—906. számra való hivatkozással értesítendő.

Gardos János, 47 éves, róm. kath. napszamos nyomozandó, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv Fejérvármegye alispánjának a 7658—906. számra való hivatkozással megküldendő.

Pályázati hirdetmény. Ügyes székely ember Becsek D. Fia könyvnyomdájában Székelyudvarhelyt 1907. január 1-étől állandó alkalmazást talál. Fizetés hetenként 8—9 korona. E szolgálai állást elnyerni óhajtó f. évi november 20-ikáig személyesen jelentkezék.